

Forntid, medeltid och franska bilar vid Lilla Ullevi

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Tidigare undersökningar vid Lilla Ullevi	6
Syfte och frågeställningar	10
Metod och dokumentation	10
Resultat och tolkning	10
Anläggningar	10
Fyndmaterialet	19
Äldre fyndmaterial	20
Vikingatid – medeltid	20
Senare fynd	20
Slutsatser	22
Referenser	23
Tekniska uppgifter	24
Bilaga 1. ¹⁴ C-resultat	26
Bilaga 2. Murbruksgenomgång	28
Bilaga 3. Anläggningsbeskrivningar och -ritningar	29
Bilaga 4. Fyndlista	44

*Omslagsbild: Idag ligger denna bilfirma på platsen där tidigare Lilla Ullevi gård (infälld) fanns.
Foto Olle Hörfors samt bild ur Gods och gårdar 1938.*

Ö S T E R G Ö T L A N D S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandsmuseum.se • www.ostergotlandsmuseum.se

Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum utförde år 2006 en arkeologisk undersökning av RAÄ 325 i Linköping S:t Lars socken. Fornlämningen utgörs dels av en förhistorisk boplatz och dels av platsen för det medeltida Lilla Ullevi. Undersökningen tillkom akut, då byggarbeten med gällande bygglov redan pågick.

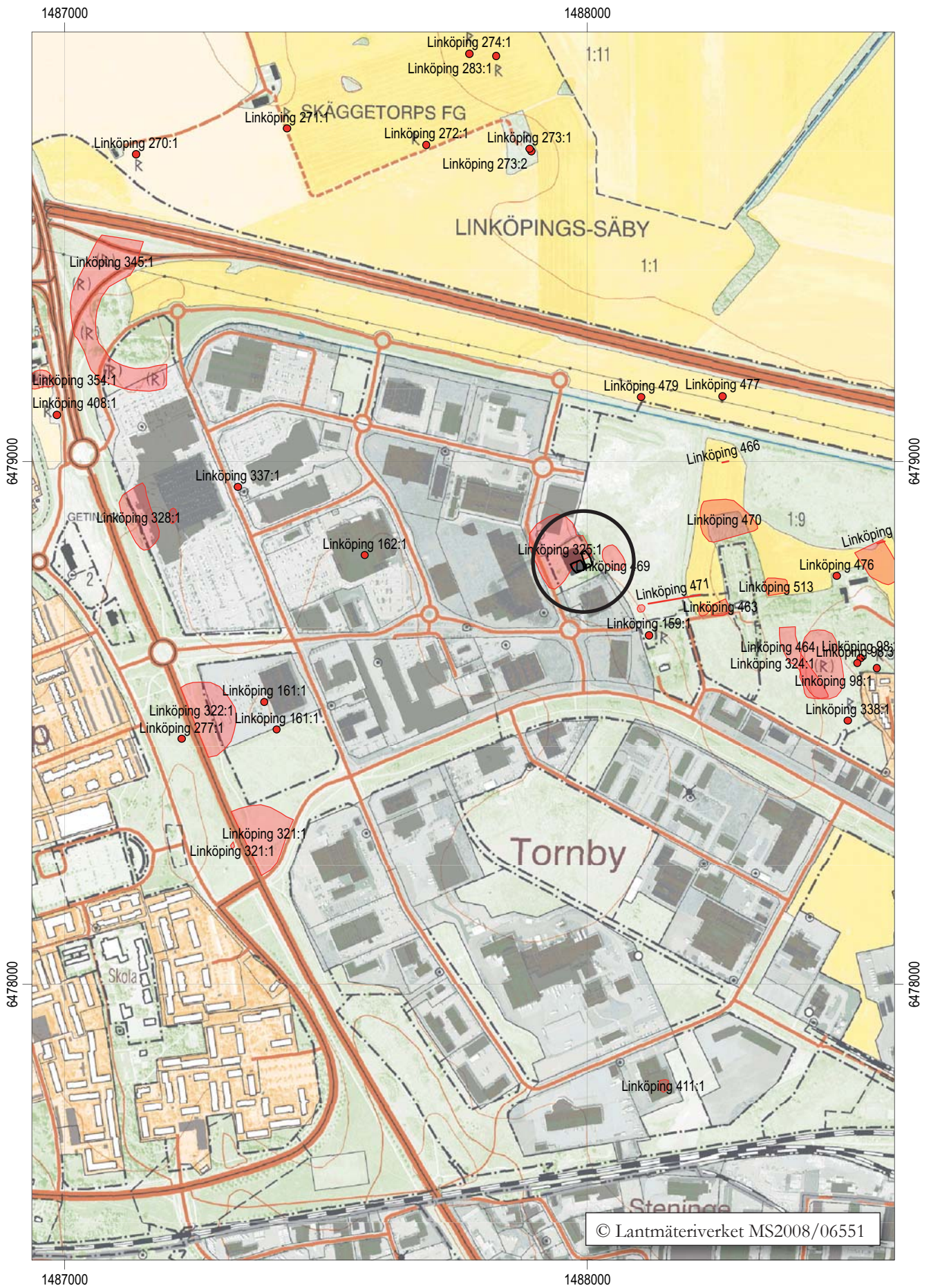
I juli 2006 informerade länsstyrelsen Östergötlands länsmuseum om att en pågående schaktning i kvarteret Glasdörren 6 berörde fast forn lämning i form av husgrunder och förhistoriska boplatzlämningar. Vid en besiktning av det pågående arbetet visade det sig att det på platsen fanns lämningar efter ett boplatzområde, RAÄ 325 och Lilla Ullevi bytomt. Vid besiktningen avbröts allt schaktningsarbete på den del av fastigheten som inte redan var nerschaktad och övertäckt. En arkeologisk undersökning kom därefter till stånd av den kvarvarande ytan.

Boplatzlämningarna hörande till RAÄ 325 kunde indelas i tre faser. Fas 1 var daterbar till sen medeltid – 1700-tal och bestod av tre välbevarade husgrunder och en brunn. Fas 2 var äldre och delvis förstörd av Fas 1, men kunde inte dateras närmare med fynd. De konstruktioner som påträffades i form av spisar var dock daterbara till medeltid. Bland huslämningarna påträffades enstaka skärvor keramik samt brända och obrända ben. Till den äldsta fasen, Fas 3, räknades 48 stolp- och kapphål, 10 härदार och härdragorpar, 3 kokgropar samt 10 gropar och nedgrävningar av olika slag. Tre ¹⁴C-prover visade att denna fas kunde dateras till vikingatid.

Vid undersökningen togs samtliga lämningar bort från den tillgängliga ytan. Det är dock mycket troligt att stora delar av boplatzen samt även lämningar från Lilla Ullevi medeltida bytomt finns kvar på de vid undersökningstillfället redan nerschaktade och övertäckta ytorna som omgav undersökningsområdet.

Olle Hörfors
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan, blad 8F 5b, med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde 2006 en arkeologisk undersökning av RAÄ 325 och till denna anslutande ytor i söder. Fornlämningen utgörs dels av en förhistorisk boplatz och dels av platsen för det medeltida Lilla Ullevi. Undersökningen tillkom akut, med hjälp av ett muntligt tillstånd från Länsstyrelsen, då byggarbeten med gällande bygglov redan pågick. Uppdragsgivare och ansvarig för de arkeologiska kostnaderna var Anders och Cenneth Fastigheter i Linköping AB. Arkeologiskt ansvarig var antikvarie Ann-Charlott Feldt, Östergötlands länsmuseum. Antikvarie Olle Hörfors från samma institution har svarat för rapportarbetet.

Undersökningen tillkom utan föreberedande arbete, mitt under semestertid sommaren 2006 efter en anmälan av en privatperson, som reagerat på de lämningar som blottats under schaktningsarbetet. Ytan ansågs vid bygglovshandlingen som slutundersökt i och med den av Ulf Stålbom ledda arkeologiska undersökningen 1993. Gränsen för den registrerade fornlämningen RAÄ 325 löpte genom den norra delen av det område som kom att undersökas.

Eftersom exploateringsarbetet pågick, hade stora delar av ytan redan fyllts igen med sprängsten och den yta som kom att undersökas bestod helt enkelt av den yta som ännu inte hunnit fyllas. Innan undersökningen tillkom hade grävarbeten utförts som förmodligen avlägsnat de yngsta byggnadslämningarna från platsen. Trots problem med en betongbilschaufför som envisades med att fortsätta fylla ut ytorna längst i nordöst kunde en undersökning genomföras under relativt acceptabla

omständigheter. För att lösa den tidsnöd som uppstod kom ett stort antal antikvarier från museet att bli inblandade. I undersökningen deltog förutom fältarbetsledaren Ann-Charlott Feldt även antikvarierna Anders Lundberg, Emma Karlsson, Fredrik Samuelsson, Ingrid Gustin, Mats Magnusson, Petter Nyberg och Marie Ohlsén.

Områdesbeskrivning

Undersökningsområdet ligger i det från 1980-talet och framåt intensivt nyexploaterade och växande Tornbyområdet. Under denna period har ett flertal större och mindre industri/ kontorslokaler liksom affärscentrum etablerats inom området. Detta har lett till att ett stort antal arkeologiska undersökningar kommit att utföras inom närområdet till den aktuella exploateringsytan. Att redogöra för samtliga skulle ta allt för stor plats i denna rapport. En sammanställning av vad som gjorts hittills finns att tillgå i Magnus Rolöfs och Karin Lindeblads rapport "Lilla Ullevi" (Rolöf och Lindeblad 2007). Området har också behandlats ur ett kulturgeografiskt-arkeologiskt perspektiv redan 1994 i publikationen "Kring Stång" (Borna Ahlkvist och Tollin 1994). En sammanställning och en analys av resultaten av de arkeologiska undersökningarna väster om det nu aktuella området har gjorts av Ann-Lili Nielsen (Nielsen 2005).

Det område som idag kallas Tornbyområdet motsvarar i stort det område som odlades av de tre medeltida byarna Lilla och Stora Ullevi samt Tornby. 1657 omfattade området 14 gårdar varav 9 låg i Stora Ullevi, 3 i Tornby och 2 i Lilla Ullevi. De historiska bytomterna tycks alla

Figur 3. Undersökningen ägde rum medan bygget var i full gång. Stora ytor var redan övertäckta med sprängsten och inte tillgängliga för undersökning. I förgrunden Mats Magnusson, foto ÖLM.

etableras under yngre järnålder samtidigt som de äldre bebyggelserna i området upphör (Rolöf och Lindeblad 2007), något som dateringarna i den nu aktuella undersökningen bekräftar.

Tornbyområdet var före exploateringen flackt och i hög grad uppodlat till åker, denna uppodling tycks till största delen ha ägt rum under 1800-talet. Tidigare fanns här ett stort sammanhängande område med ängs- och betesmarker (Borna Ahlkvist och Tollin 1994). Ännu på den första utgåvan av den ekonomiska kartan över Sverige var Tornbyområdet rent lantligt och påminde om hur landskapet norr om E4:an (Sättuna/Säbyområdet) ser ut idag.

Namnet Ullevi i Sankt Lars socken förekommer i de historiska källorna för första gången den 3/4 1303 då en Ragvald från "vllawi" var faste i en jordaffär där kaniken Olof från domkyrkan köpte jord i samma socken (www.riksarkivet.se). På samma sätt omnämns Lilla Ullevi den 2/3 1339 då Arnolf Knutson säljer 3½ attung, på 1/12 när, i Lilla Ullevi och 1/4 attung i Skäggetorps skog för 270 mark penningar till domkyrkan (www.riksarkivet.se). Båda affärerna är exempel på hur domkyrkan och dess institutioner under denna tid skaffade sig allt större inflytande över byarna i Linköpings närhet och ett flertal ytterligare belägg finns för detta. Både i fallet Lilla Ullevi och för andra byar i närheten.

Figur 4. Tornbyområdet på den äldre ekonomiska kartan från 1940-talet. Bebyggelsen i Stora Ullevi har i viss mån splittrats vid olika skiften medan de övriga byarna ligger kvar på samma ställe som tidigare. Miljön är bebyggelsemässigt ännu helt opåverkad av stadens expansion. Skala 1:20 000.

Figur 5. Utdrag ur Jean de Rogiers karta över Linköpings ladugårds fribetsmil från 1657 (akt D64-1:5) visande byarna mellan Linköping och Roxen. Som framgår av kartan var Stora Ullevi med sina 9 gårdar och Tift längst i väster med sina 10 gårdar klart större än de övriga som bestod av 1-3 gårdar.

Lilla Ullevi förekommer endast en gång i de äldre skifteskartorna i lantmäteriverkets arkiv. År 1812 genomfördes här ett enskifte (handling D9063:1 i lantmäteristyrelsens arkiv). Byn bestod då fortfarande av två gårdar.

Tidigare undersökningar vid Lilla Ullevi

Samtliga tidigare arkeologiska undersökningar inom området kring Lilla Ullevi finns inlagda på en karta i Rolöf och Lindeblads rapport från 2007. Schakten är inlagda med enskifteskartan från 1812 som bakgrund. Kartan återges ovan kompletterad med schaktet från 2006.

Tidigare har fyra arkeologiska slutundersökningar berört Lilla Ullevi bytomt, dessa har benämnts etapp

I-IV (Wickman-Nydolf 1996, Stålbom 1993, Rolöf och Lindeblad 2009). Samtliga utfördes som fristående undersökningar. Etapp I-II genomfördes 1988-1989 medan etapp IV tillkom 2004. Etapp I utfördes inför ett planerat gatubygge (Bonnorpsgatan) och föregicks av en förundersökning och en fosfatkartering. Etapp II, III och IV genomfördes inför planerad industribebyggelse.

Undersökningarna etapp I och III har rapporterats gemensamt av Gunilla Wickman-Nydolf (Wickman-Nydolf 1996). Vid båda undersökningarna påträffades omfattande lämningar av bebyggelse, sannolikt daterbar till yngre järnålder och högmedeltid. Inga fynd eller ¹⁴C-dateringar föreligger emellertid. Sammantaget undersöktes vid de båda undersökningarna en 5 925 m² stor yta

Figur 6. Karta över enskifte av Lilla Ullevi's ägor från 1812 (D9063:1). Kartan visar att större delen av byns område var uppodlat till åker men att ängsmark fanns i sydväst och nordöst. 2006 års schakt inlagd på samma karta. Skala 1:10 000. Utsnitt skala 1:2 000.

innehållande 323 anläggningar. Anläggningarna fördelade sig till två separata områden. Delade av ett nästan 50 m brett område där inga fornlämningar påträffades. Boplatslämningarna bestod av avfallsgropar, brunnar, härdar, härdgropar, kokgropar, nedgrävningar, stolp- och käpphål. Utifrån stolphålens placering kunde totalt sju stolpburna hus identifieras, de flesta dock osäkra och i inget fall kompletta. Två rektangulära hus som var 8,5 respektive 9 m långa rekonstruerades. Fyndmaterialet var magert men fynden av bland annat ett ringspänne och en sammansatt dubbelkam tydde på dateringar till yngre järnålder och högmedeltid.

Den arkeologiska undersökning som benämndes etapp II, var belägen direkt norr om den nu aktuella ytan och rapporterades 1993 av Ulf Stålbom (Stålbom 1993). Vid undersökningen fanns fortfarande stående bebyggelse tillhörande den södra av de två gårdarna i byn kvar på plats och karterades in. Den del av tomten som kom att undersökas utgjordes vid undersökningstillfället av trädgårdsmark, ytan var kraftigt störd av ett flertal sentida omgrävningar. Vid undersökningen påträffades en vikingatida boplats bestående av ett stolpburet hus och ett härdområde. Fynd av keramik och kamfragment ligger till grund för dateringen.

Figur 7. Karta ur Rolöf och Lindeblad 2007 visande samtliga arkeologiskt undersökta områden i området kring Lilla Ullevi. 2006 års schakt tillagt i rött. Skala 1:1 500.

Även vid den arkeologiska undersökningen etapp IV som genomfördes 2004 påträffades omfattande lämningar av en boplats från yngre järnålder och medeltid (Rolöf och Lindeblad 2009). Lämningarna bestod främst av härdgröpar och stolphål men också ugnar, skärvstenssamlingar och ett vattenhål kunde dokumenteras. Över ytan fanns ett kulturlager med en underliggande skärvstenspackning, daterbar till sen vikingatid. Detta innehöll ett rikhaltigt fyndmaterial med fynd av animalieben, sländtrissor,

knivar och en trolig amulettring av järn, förutom ett fragment av ett mynt, präglat i England. Minst en stolpburen huskonstruktion identifierades och dateringar med ¹⁴C-prover gjordes. Av dessa framgick att platsen använts under två olika tidsskeden. Den första under förrömersk järnålder till vilken period en härd och en kokgrop daterades. Den andra fasen har satts till yngre järnålder då en fast bosättning ska ha etablerats på platsen.

Figur 8. På kartan ovan har Ulf Stålboms karta från rapporten, etapp II (Stålbom 1993) lags samman med inmättningsfilen över det nu aktuella området. Stålboms undersökningsområde visar ett tydligt stolpburet långhus i norr mellan den sentida jordkällaren och brunnen samt härd och kokgropsområdet söder om detta. På kartan har också den sista bybebyggelsen på platsen markerats. Trots att ett av utusen överlagrar de boplatlämningar som framkom 2006 visar dessa ingen samstämmighet med denna. Lämningar från Fas 1, är markerade med rött, Fas 2 och 3 är markerade med annan färg. Skala 1:600.

Syfte och frågeställningar

På grund av undersökningens akuta tillblivande kunde inga andra frågeställningar och syften än att snabbt ta hand om den information som höll på att gå förlorad formuleras. Efterhand tillkom syftet att sammanställa den uppnådda informationen med vad som uppnåtts vid tidigare undersökningar.

Lilla Ullevis bytomt har, trots att undersökningstillfällena varit spridda i tid och trots att stora ytor till följd av den hastiga utbyggnadstakten av området, ändå nästan totalundersökts. Vid dags dato är de undersökta bytomterna från östgötsk vikingatid och medeltid på landsbygden ännu mycket få. Bland de jämförbara exemplen finns ett fåtal byar representerade som grannbyn Stora Ullevi, Valla i S:t Lars socken, delar av Bjälbo och Värö i Kärna socken.

Metod och dokumentation

Exploateringsytan, som redan var framgrävd då undersökningen inleddes, bestod av en västlig och en östlig halva förenade av en 1,5 m lång och 1,5 m bred korridor längst i söder. Den västra ytan var 11x12 m stor och den östra 18x7,5 m. Sammantaget undersöktes ca 270 m².

De framkomna anläggningarna rensades fram för hand samt beskrevs med ord och ritades i de flesta fall i plan och profil i skala 1:20. Samtliga anläggningar inmättes också med totalstation. Större delen av de lämningar som betecknades som sentida (Fas 1) mättes dock bara in digitalt och dokumenterades med digitala foton, utifrån vilket planritningar vid rapportarbetet har kunnat rekonstrueras.

De fynd som framkom togs tillvara anläggningsvis. Ett relativt omfattande fyndmaterial består dock av fynd som även de inmätts digitalt.

Resultat och tolkning

Anläggningar

Sammanlagt dokumenterades 80 anläggningar fördelade på anläggningsnummer A1-A82. En del anläggningsnummer innehåller fler än en anläggning (A29, A62 och A78) medan andra (A49, 50, 56 och 60) utgått på grund av dubbelbokning av anläggningsnummer.

Redan i fält kunde en indelning av den bebyggelsen i tre faser göras. Den framkomna bebyggelsen överensstämde inte med den bebyggelse som fanns på platsen 1993 och som då karterades (Stålbom 1993), trots att inmätningarna visade att denna berört det aktuella exploateringsområdet. Den stämde heller inte överens med den bebyggelse som funnits på samma plats enligt kartan från 1812. Inga spår av denna karterade yngre bebyggelse fanns kvar. Samtliga de undersökta bebyggelsefaserna kunde därför konstateras vara äldre än 1812.

Fas 1

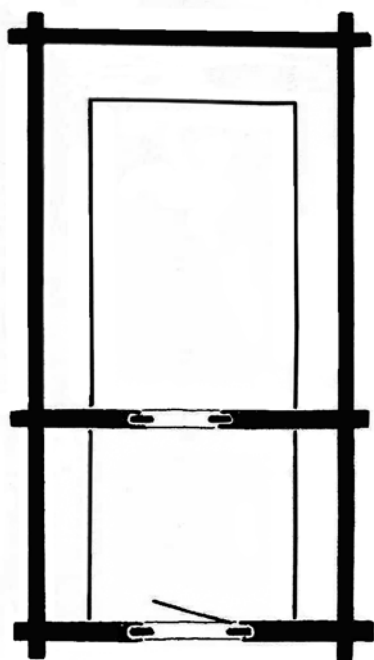
De yngsta lämningarna på platsen utgjordes av sex mer eller mindre kompletta husgrunder. Husen bedömdes främst med utgångspunkt från fyndmaterialet tillhöra två faser, en äldre, Fas 2, som bestod av hus 1-3 och en yngre, Fas 1, som bestod av hus 4-6.

Till den senare fasen, Fas 1, hörde den bäst bevarade husgrunden, **hus 4/A78**. Grunden var 3x5 m stor och låg i östvästlig riktning. Byggnaden hade bestått av två rum och hade haft en torpargrunds konstruktion. Grunden var uppbyggd av 0,5-0,8 m stora stenar. I nordväst fanns ett utdraget korsformat hörn vilket visade att byggnaden varit knuttimrad. Det sydvästra hörnet av grunden var bortschaktad. Det västra rummet hade ett stenlagt golv, 3x3 m stort och bestående av ca 0,3 m stora flata stenar. Golvet var välbevarat. Det östra rummet var 1,5x3 m och saknade bevarat golv, färgningen i marken antydde

Anläggningstyp	Antal	Varav osäkra eller registrerade som rest av
Stolphål	42	5
Käpp/pinnhål	6	1
Härd	9	
Härdgrop	1	
Kokgrop	3	
Grop	4	
Nedgrävning	6	1
Husgrund/spismur	6	
Brunn/stenläggning	1	
Dike	1	
Osäker anl	1	Sentida anläggningar, beskrivning saknas

Figur 9. Hus 4/A78. Närmast i bild det östra rummet som saknade stenläggning och längre bort det västra rummet. I bildens nedre högra hörn syns hur det nordöstra hörnet av grunden ligger i korsform, något som tyder på att byggnaden varit knuttimrad. Foto Olle Hörfors.

Figur 10. Mjölkbod Brännbodarna, Klövsjö socken. Efter Erixon 1947.

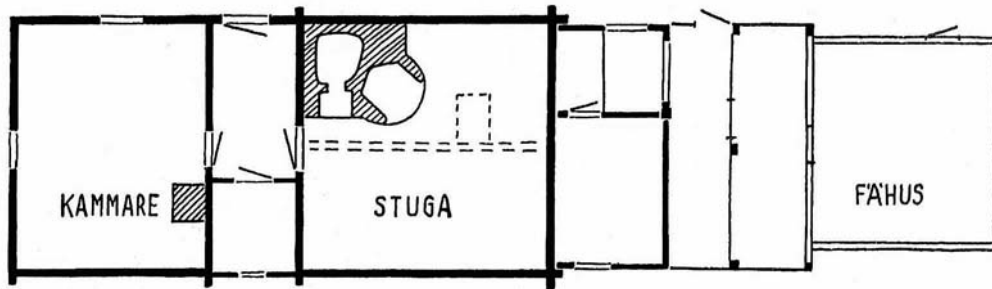
dock att detta varit av trä. Möjligen kan A3, ett käpphål placerat där det skadade sydöstra hörnet borde ha funnits, vara en del av konstruktionen. Ett relativt omfattande fyndmaterial daterbart till senmedeltid-1700-tal tillvaratogs. Huset kan tolkas som ett uthus, eftersom det saknar eldstad. Rummet med det stensatta golvet är då entrérum medan rummet med trägolv utgjort förvaringsutrymme.

Typen av hus är välkänd i den äldre etnologiska forskningen och motsvaras till exempel mer eller mindre exakt av en mjölkbod med svale från Brännbodarnas fåbod i Klövsjö socken i Jämtland uppmätt av Sigurd Erixon i början av 1917 (Erixon 1947 sid 189).

Hus 5/A81 bestod av grunden till ett hus med torpargrund och rumsindelning. Husets södra del var mycket välbevarad. Den bäst bevarade ytterväggen, den södra, var 8,5 m lång medan de västra och östra var 2,5 m långa. Den norra och möjligen också den östra ytterväggen saknades. Grunden till ytterväggarna hade haft en torpargrundskonstruktion som var 0,8 m bred och uppbyggd av 0,2-0,8 m stora stenar. Grunden var bevarad till ett stenvarvs höjd, det vill säga ca 0,2-0,8 m höjd. Längs med den förmodade östra ytterväggen låg en 3,5 m lång och 0,2 m bred rest efter en stock, sannolikt från den trävägg som stått ovanpå grunden. Den östra väggen var skadad

längst i söder. Två mellanväggar fanns bevarade. Längst i väster fanns en torpargrundsvägg som hade en bevarad längd av 2,5 m och en bredd på 0,8 m. Denna var alltså uppbyggd på samma sätt som ytterväggarna. Mellan denna innervägg och den västra ytterväggen bildades ett 2 m brett mellanrum. Öster om den västra mellanväggen fanns två rester efter mellanväggar av stockverk. 1,5 m öster om mellanväggen som bestod av en 1,5 m lång och 0,2 m bred stock och ytterligare 1,5 m längre österut fanns en lika bred men 3 m lång stock.

Den senare tycks ha utgjort en mellanvägg vilket i så fall delat huset i två 3 m breda rum placerade öster om det första som bildats av torpargrundsväggarna. Den mellersta stocken får då antas vara nedrasat från en av de andra mellanväggarna. I det östligaste av de tre rummen fanns en fragmentariskt bevarad spisel bestående av två 0,8 m i diameter stora stenar. Från husgrunden föreligger ett omfattande fyndmaterial, daterbart till senmedeltid-1700-tal. Det kan antas att huset varit gårdens huvudbyggnad och att den varit av den typ som Erixon kallar långhus eller samlänga (Erixon 1947 s 117 ff).

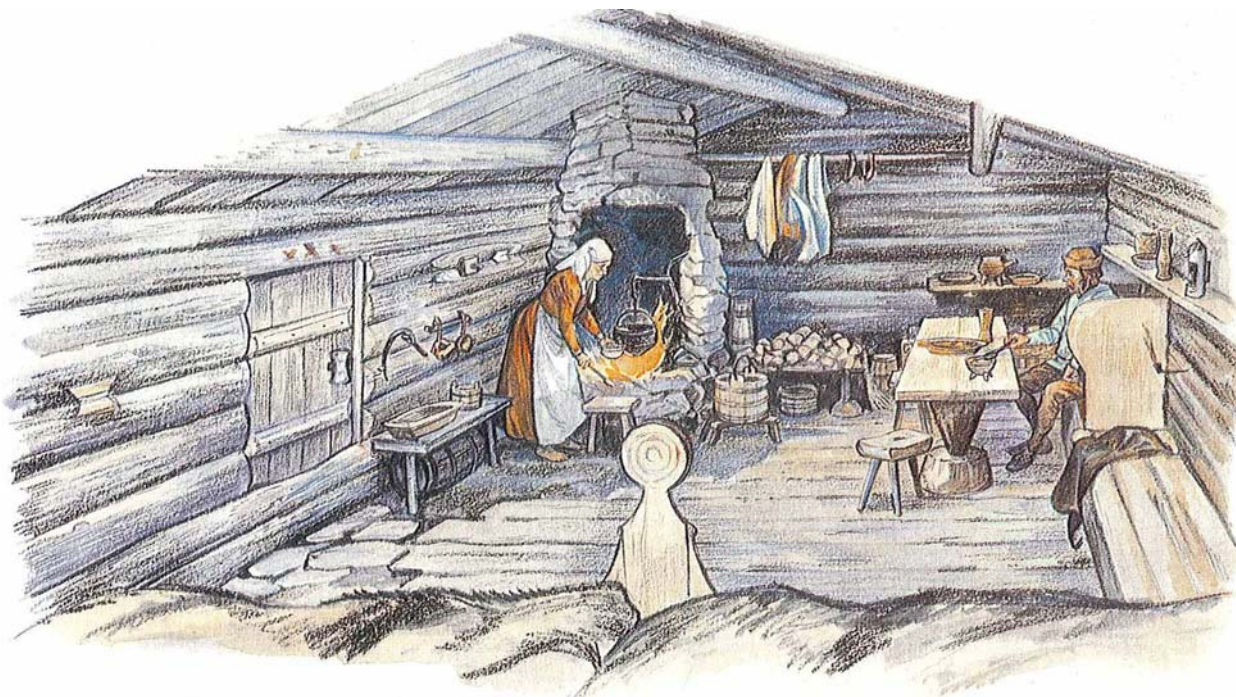
Figur 11. Stuga av liknande typ som det aktuella Hus 5. Uppmätt 1918 av Sigurd Erixon i vid Örmanäs säteri i Ölmevalla socken i Halland. Huset har samma indelning i kammare, mellanrum och stuga som det aktuella huset men är dessutom försedd med fähus i öster.

Figur 12. Dokumentation av Hus 5 eller A81 under genomförande av Ingrid Gustin. Husgrunden som var uppbyggd som en torpargrund var tydligt markerad i markytan och välbevarad vid undersökningen. Delvis fanns även stockar från innerväggarna också bevarade. De två stenar över vilka Ingrid lagt sina varselkläder utgör resterna efter husets spisel som legat längst i öster. Foto ÖLM.

Hus 6/A79 var en husgrund lagd som torpargrund med en spiselgrund i nordvästra hörnet. Den bevarade delen av grunden var 4,5x5,5 m stor. Västra och delar av norra väggen fanns bevarade medan de övriga väggarna schaktats bort. Den norra väggen bestod av en 3 m lång rad, delvis dubbel, av ca 0,6-0,8 m stora stenar lagda med den flata sidan uppåt. Den västra väggen bestod

av en 4 m lång rad av lika stora stenar. Spiselgrunden i nordvästra hörnet var uppbyggd av 1-2 lager av 0,2-0,4 m stora stenar. Den var skadad i sydöst där sten tycktes saknas. Den bildade en rektangulär anläggning med 1,5 m långa sidor lagd direkt i vägglinjen och delvis skjutande utanför denna, något som tyder på att den ska tolkas som en spisel av något senare medeltida typ.

Figur 13. Insidan av en stuga liknande Hus 6. Rekonstruktion utifrån en förlaga från Arboga av illustratören Göte Göransson (Göransson 1983).

Figur 14. Hus 6/A79 från ungefär samma vinkel som Göranssons rekonstruktion ovan, Mats Magnusson dokumenterar. Foto ÖLM.

Figur 15. Hus 6/A79 sett från norr. I förgrunden den fyrsidiga spiselgrunden som är av medeltida typ och bortom den löper den västra väggen söderut och in under sprängstenen. Inget golvlag är bevarat. Den endast delvis bevarade norra väggen ansluter direkt till den rektangulära härden till vänster i bild. Foto ÖLM.

Figur 16. Den halvcirkelformade stenpackningen som börjar direkt i liv med norra väggen på hus 4, längst till vänster i bild. Foto ÖLM.

Figur 17. Uppmättningsförsök av brunnen. Sten från igenfyllningen syns i bakgrunden, medan den rakt nedgrävda lerprofilen syns till vänster. Foto ÖLM.

Ett relativt omfattande fyndmaterial daterbart till senmedeltid-1700-tal tillvaratogs vid framprepareringen av husgrunden. Hus med hörnspisel brukar dateras till andra halvan av medeltiden och senare, vilket tycks stämma väl med fyndens datering. Spiseln gör att husets sannolikt varit ett av gårdens mindre boningshus ställt i vinkel mot huvudbyggnaden, hus 5/A81.

Till samma bebyggelsefas hörde också A80, en stenläggning och en brunn belägna direkt norr om och i liv med hus 4. Stenläggningen var ca 4 m i diameter och oregelbunden men närmast cirkelformad. Stenarna var olika stora. Närmast hus 4 i sydöst fanns en större, ca 1,2 m i diameter stor sten som närmast gav intryck av att vara jordfast medan det övriga stenmaterialet var mellan 0,2 och 0,4 m stort. En del stenar var kvadratiska och uppenbart tagna från rivna byggnader. Stenläggningen omgav en brunn. Den var ca 3,5 m i diameter och rundad i plan. Brunnen grävdes med maskin ned till ett djup av ca 3,5 m, på vilken nivå den fortfarande gav vatten. Någon botten uppnåddes inte och brunnen kunde konstateras ha relativt raka sidor. Brunnen hade fyllts igen med sten efter sin brukningstid. Brunnen och stenläggningen bör vara samtida med hus 4/A78. Ett relativt omfattande fyndmaterial daterbart till senmedeltid-1700-tal tillvaratogs även här.

Till Fas 1 hör sannolikt också den grop med stenkrets som inte undersöktes närmare samt en stenläggning/gårdsplan som påträffades ovanför hus 3/A33 och som till stor del finns redovisad som A9. Sammantaget bildar lämningarna från Fas 1 en relativt stor del av mangården till en senmedeltida gård. Mangården omfattade alla de olika hus som användes av gårdens människor som huvudbyggnaden, sovhus, eldhus, bakstuga, bykstuga mm. Troligen kan de stenar som inmättes i mitten av utgrävningsytan vara en rest efter en stenlagd gårdsplan hörande till denna fas. Gårdsplanen var oftast arrangerad i en öppen eller sluten fyrkant. Fågården, innefattande alla hus som hade att göra med djuren, som lador, kostall, höns hus mm låg oftast i en egen fyrkant mitt emot huvudbyggnaden. I fallet Lilla Ullevi kan det antas att det undersökta området utgör ungefär den norra halvan av gårdens mangårdsområde och att fågården legat söder om den undersökta ytan.

Fas 2

Fas 2 omfattade tre huslämningar som alla var belägna i den nordligaste delen av undersökningsområdet. Samtliga var kraftigt störda av senare aktiviteter och i de flesta fall inkompleta på grund av detta. Bäst bevarad var hus 1 eller A75 som kunde dokumenteras efter det att det överlagrande hus 5/A81 tagits bort.

Hus 1/A75 var beläget under det välbevarade hus 5/A81 och utgjorde en äldre struktur än detta hus. Grunden till detta hus framkom senare än övriga anläggningar och

dokumenterades först i augusti 2006 efter det att resten av anläggningarna avlägsnats. Husgrunden bestod av två parallellt löpande kallmurar av spräckt upp till 0,5 m stora stenar. Av de båda murarna dokumenterades en sträcka av 3 meters längd och med en bredd av 0,5 m. Huset överlagrade ett äldre dike och delvis också ett äldre stolphål, A76.

Hus 2/A8 och **hus 3/A33** var belägna strax öster om hus 1. Båda husen var fragmentariskt bevarade och fyndmaterial saknades i stor utsträckning, varför det är osäkert om de tillhör samma fas som hus 1, eller den senare fasen representerad av hus 4-6. De var också belägna så nära varandra att de möjligen kan utgöra rester efter två olika spislar belägna i samma hus. Hus 2/A8 utgjordes av en relativt välbevarad spismur som var rektangulär och 1,5x2,0 m stor. I profil var anläggningen plan och 0,4 m djup (hela anläggningens höjd var 0,8 m). Fyllningen var sotig och svart. Den var omgärdad av en stenram. Själva nedgrävningen var kantad av ett ca 0,02 m tjockt lager av gul lera.

Figur 18. Petter Nyberg arbetar med inmätning av spiseln i hus 2/A8. Den firsidiga utbredningen av sotig jord markerar själva eldstaden och de tvärställda stenarna dess yttre begränsning.

Foto ÖLM.

Hus 3/A33 framkom under ett 0,2-0,3 m tjockt lager med kompakt tilltrampad jord med inslag av enstaka stenar och sot. Den identifierades som en spiselanläggning efter framgrävning och rensning. Spiseln var uppbyggd av två i profilen synliga 0,4-0,5 m stora stenar som bildade ena kanten av anläggningen samt innanför dessa ett lager med 0,05-0,1 m stora skärviga och opåverkade stenar. Ungefär hälften av anläggningen gick att dokumentera i profil medan den andra halvan kom att hamna utanför den tillgängliga schaktytan. I anläggningen framkom två skärvor rabbig förhistorisk keramik av bronsålderstyp.

Det översta lagret tolkades som en medeltida gårdsplan vilken överlagrade en äldre spisel.

Sammantaget bildar hus 1, 2 och 3 sannolikt en huslänga med ett eller fler sammanbyggda hus vilka utgjort huvudbyggnad i en gård. Inga lämningar av uthus eller liknande påträffades dock söder om denna länga/husrad. Byggnadsskicket tyder på en datering till medeltid med sen vikingatid som äldsta möjliga datering. Inga fynd som kan ge en närmare uppfattning om bebyggelsefasens kronologiska status finns.

Figur 19. Huslämningarna från Fas 1 (rött) och Fas 2 (grått) inlagda på kartan från 1812. Överlägget visar tydligt att strukturerna inte överensstämmer och att de aktuella lämningarna bör vara äldre än karteringsåret. Skala 1:300.

Fas 3

Fas 3 omfattade de anläggningar av förhistorisk karaktär som framkom vid undersökningen. Majoriteten av de anläggningar (72 anläggningar av sammanlagt 82) som dokumenterades, kan räknas in i denna fas. De representerar minst en, eller möjligen flera förmedeltida bosättningsfaser.

Flest var stolphålen, av vilka 42 stycken dokumenterades. Fem av dessa har dock ansetts som osäkra. De varierade obetydligt till typ och storlek och de flesta hade en diameter på ca 0,3 m och ett djup på 0,20-0,30 m. Samtliga var stenfyllda eller stenskodda. Stolphålen bildade inga säkra strukturer som kan påvisa konstruktioner konstruktioner. De var dock koncentrerade till tre olika områden på ett sådant sätt att man kan ana ett konstruktionssamband.

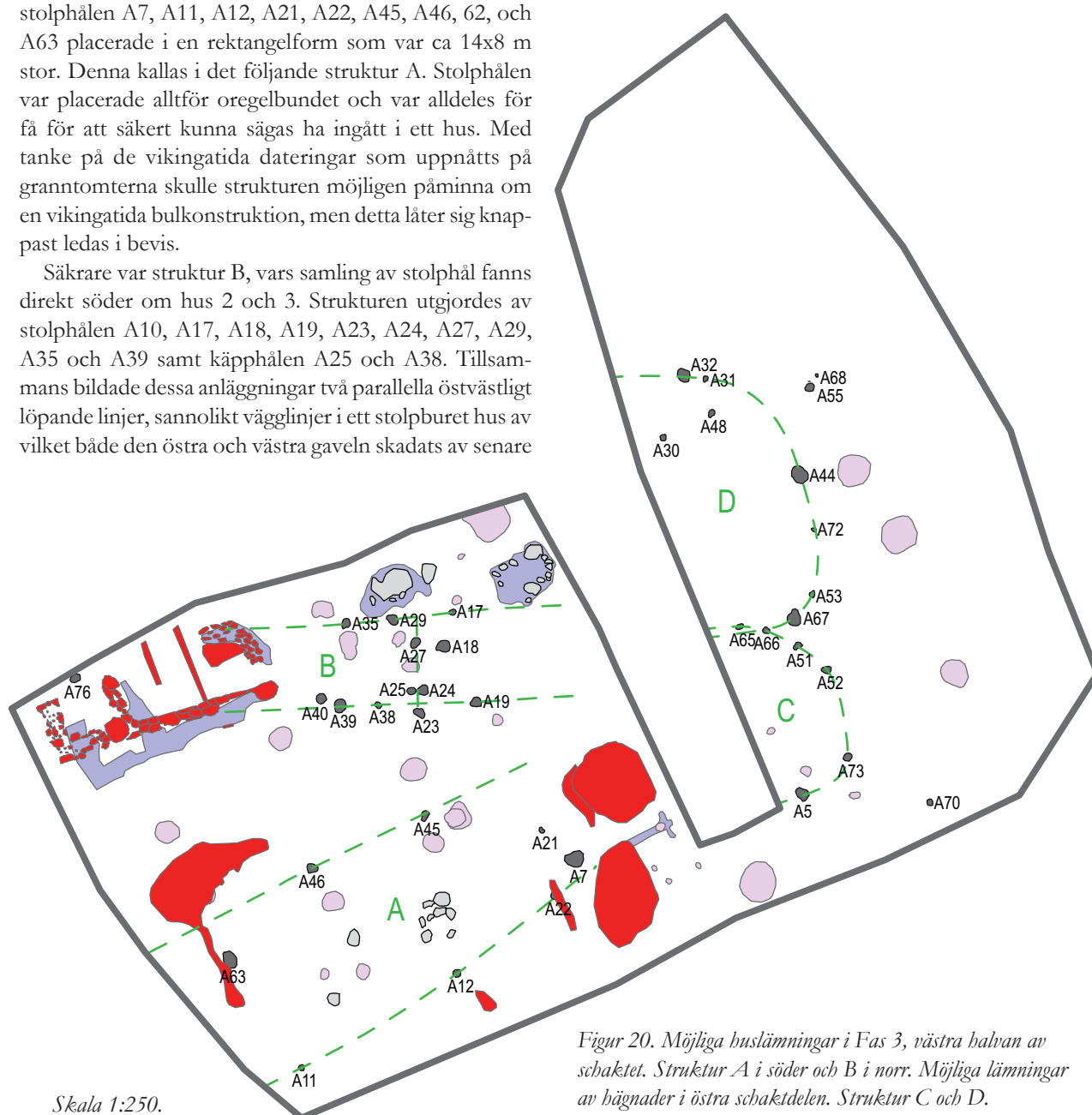
I den sydligaste delen av undersökningsområdet fanns stolphålen A7, A11, A12, A21, A22, A45, A46, 62, och A63 placerade i en rektangelform som var ca 14x8 m stor. Denna kallas i det följande struktur A. Stolphålen var placerade alltför oregelbundet och var alldeles för få för att säkert kunna sägas ha ingått i ett hus. Med tanke på de vikingatida dateringar som uppnåtts på granntomterna skulle strukturen möjligen påminna om en vikingatida bulkonstruktion, men detta låter sig knappast ledas i bevis.

Säkrare var struktur B, vars samling av stolphål fanns direkt söder om hus 2 och 3. Strukturen utgjordes av stolphålen A10, A17, A18, A19, A23, A24, A27, A29, A35 och A39 samt käpphålen A25 och A38. Tillsammans bildade dessa anläggningar två parallella östvästligt löpande linjer, sannolikt vägglinjer i ett stolpburet hus av vilket både den östra och västra gaveln skadats av senare

bebyggelse. Stolparna A23, A24, A27 och A29 bildade sannolikt en mellanvägg.

På den östra halvan av undersökningsområdet bildade stolphålen två halvcirklar som i båda fallen var vända med den öppna delen åt väster. Den södra av dessa halvcirklar bildade struktur C, vilken möjligen var en rest efter ett stolpburet hus. I strukturen ingick anläggningarna, A5, A51, A52, A65, A66 och A73. Halvcirkelformen och dess bredd på 7 m antyder att stolparna kan ha ingått i östra gaveln på ett stolpburet hus. Detta motsägs dock av att samtliga stolpar var för kraftiga för att betraktas som väggstolpar. Sannolikt har de istället bildat någon slags hägnad. Något som också antyds av att samtliga härdar i området ligger utanför och öster om denna struktur.

Norr om struktur C ligger struktur D som på ett liknande sätt bildar en västvänd halvcirkel. Den var dock

Figur 20. Möjliga huslämningar i Fas 3, västra halvan av schaktet. Struktur A i söder och B i norr. Möjliga lämningar av hägnader i östra schaktdelen. Struktur C och D.

för bred, ca 10 m, för att kunna utgöra gaveln på ett hus. Även här var stolparna för kraftiga för att ha kunnat utgöra väggstolpar. Strukturen löper samman med struktur C i söder. Sannolikt utgör struktur D den östra delen av en hägnad.

Av de fåtal, sex stycken, käpp och pinnhål som dokumenterats finns tre stycken samlade under hus 4/A78 och de övriga ingår i struktur B. I inget fall kan väggkonstruktion satt med käppar verifieras.

Den grupp anläggningar som utgjordes av värmerelaterade anläggningar såsom härdar, härdgropar och kokgropar var 13 till antalet. Alla utom två var belägna i den västra halvan av schaktet. Flera av dem, härdarna A41, A42, A43, A57 och A58 samt kokgropen A20 och härdgropen A71, var belägna söder om struktur B. Detta är platsen där kokverksamheten rimligen har bedrivits strax intill ett långhus av den aktuella förmodade typen. De tre anläggningarna A43, A57 och A58 låg inom struktur A, men alltför tätt inpå dess förmodade norra vägg för att kunna vara samtida med ett eventuellt hus på denna plats.

Kokgropen A26 låg inne i det förmodade huset, struktur B, liksom en härd, A37. Av dessa kan möjligen härden vara en del av huset, medan kokgropen knappast placerats i ett aktivt hus. Ytterligare en kokgrop, A34, var placerad direkt norr om det förmodade huset. De två härdarna i den östra halvan av undersökningsområdet låg båda strax utanför de förmodade hägnaderna och var tillsammans med gropen A64 de enda anläggningar som låg utanför dessa.

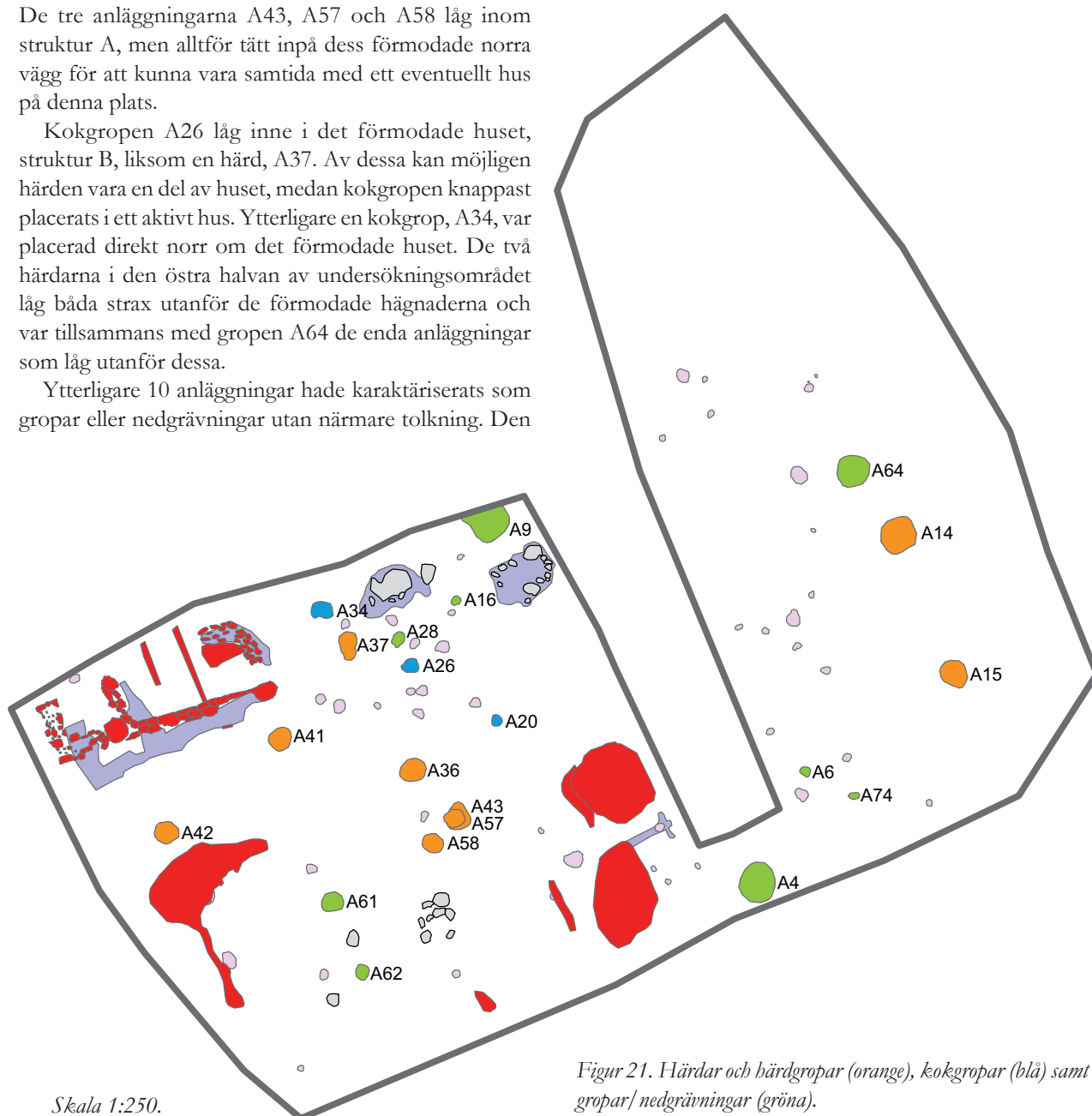
Ytterligare 10 anläggningar hade karakteriserats som gropar eller nedgrävningar utan närmare tolkning. Den

enda av dessa som gett daterande fynd är A9 längst i norr. Den kan genom fyndsammansättningen, yngre rödgodskärl med vitleredekor, fönsterglas av äldre modell, buteljglas och animalieben dateras till 1600-1700-tal och är därmed samtida med husen från Fas 1.

Övriga gropar var spridda över hela undersökningsytan och deras placering gav ingen antydning om deras kronologiska placering.

Datering av Fas 3

Anläggningarna i Fas 3 låter sig inte dateras med hjälp av fynd eller av form/struktur. De behövde inte heller utifrån struktur och utseende heller vara helt och hållet samtida. De var dessutom delvis svårt störda av senare aktiviteter. Vid Stålboms undersökning 1993 skedde dateringarna till vikingatid utifrån fyndmaterialet, något

Figur 21. Härdar och härdgropar (orange), kokgropar (blå) samt gropar/nedgrävningar (gröna).

som inte låter sig göras i detta fall. Vid undersökningen 2004 (Rolöf och Lindeblad 2009) förväntade man sig också utifrån fyndmaterialet kunna datera anläggningarna till yngre järnålder. De ¹⁴C-prover som togs visade att det förutom de förväntade dateringarna också fanns boplatzrester från förromersk järnålder, något som fynden inte alls indikerat.

En närmare datering av de aktuella lämningarna från Fas 3 kunde därför endast ske med hjälp av provtagning. De ¹⁴C-prover som valts ut för datering är från A62 en stolpe som ingår i ett förmodat hus A, ett från stolphålet A29 som ingår i ett förmodat hus B samt från härden A14 belägen utanför och öster om de förmodade hägnaderna C och D. Svaren på dessa prover var samstämmiga och visar att anläggningarna i Fas 3 troligen till en överväldigande majoritet kan dateras till sen vendeltid och vikingatid eftersom dateringarna i år BP ligger mellan 736 och 814 och det samlade intervallet med 2 sigmas säkerhet täcker hela vikingatiden.

Fyndmaterialet

Sammanlagt tillvaratogs 134 poster med fynd vid undersökningen. Den stora majoriteten av dessa kommer från de yngre anläggningarna, hus 5/A81 samt husen och stenläggningarna hus 4/A78, hus 6/A79 och A80. Från hus 5/A81 kommer hela 41 fyndnummer vilket utgör 31% av det totala fyndmaterialet. Ytterligare 17 fyndposter är individuellt inmätta fynd från hus 5/A81:s närområde, vilket ökar procentsatsen till 44%. Från hus 4/A78 härstammar 19 fyndposter, från hus 6/A79 kom-

mer 14 fyndposter och från A80 ytterligare 9.

Den totalt dominerande andelen av fyndmaterialet härstammar därmed från den historiska bytomten och kan med enstaka undantag dateras till tiden mellan sen medeltid och 1800-tal, med tyngdpunkt i 1600-1700-talen.

Endast 21 fyndposter kommer från de förmodat förhistoriska anläggningarna. En stor del, 10 poster, av dessa kommer dock från A9, längst i norr och alldeles intill hus 2/A8. De har karaktären av dumpat avfall från 1600-1700-talen och består av ett flertal fragment av BII:4 fat med vitlerdekor, animalieben, butelj- och fönsterglas samt en nål av järn. De övriga fynden från de förmodat förhistoriska anläggningarna ger inget stöd för några dateringar. De består huvudsakligen av animalieben och slaktavfall. Undantagen är en slidkniv från A42, som sannolikt saknar samband med anläggningen och en bit slagg från A67. Därutöver förekom brända ben i A5 och A37.

15 fyndposter består av inmätta lösfynd från hela den undersökta ytan, dock med en huvudutbredning i den nordvästra delen av undersökningsområdet. 6 poster utgörs av metallföremål, en sädesskära, en slidkniv, ett gångjärn samt beslag och spik. Dessutom hittades hästskosömmar i järn.

I fyndmaterialet ingår också 8 poster keramik, varav en skärva (C4552:126) möjligen utgörs av äldre A-gods. Övriga utgörs av huvudsakligen klarglaserade skärvor av BII:4 gods. Ett av dessa fynd, ett rörskaft till en gryta (C4552:127) kan dateras till tiden mellan år 1600 och 1650. Dateringen stöds av den rörskaftskronologi som används i Elwendahls genomgång från år 1999 (Elfwendahl 1999).

Figur 22. Inmätt lösfynd, ÖLMC4552:120, en välbevarad skära i järn. Foto ÖLM.

Figur 23. Klarglaserat rörskaft till gryta av BII:4 typ, ÖLMC4552:127. Rörskaftet kan klassificeras som Form D och dateras till ca 1600-1650 enl Elwendahl 1999.

Figur 24. Fragment av benkam. Fynd ÖLMC4552:116.

Äldre fyndmaterial

I fyndmaterialet förekommer fyra fynd som tyder på en äldre aktivitet i området. Fynden härstammar dock samtliga från platser där de sammanblandats med betydligt yngre fyndmaterial. Fynd C4552:72 utgörs av en liten spets av slagen kvarts hittad intill västra muren av hus 5/A81. Vid profilritning av hus 2/A8 påträffades två skärvor av ett kärl med påslammad oxiderad och rabbig yta, en keramiktyp som är ledartefakt för bronsålder. Slutligen framkom ett avslag av flinta i hus 4/A78. Detta saknar dock spets eller egg och kan utgöra en bit av en senare bössflinta.

Vikingatid – medeltid

Vid samtliga arkeologiska undersökningar som utförts i den närmaste omgivningen framkom vikingatida och medeltida fyndmaterial, även om omfattningen inte var särskilt stor i något av fallen. Vid den aktuella undersökningen är detta material mycket litet. Två skärvor keramik, fynd C4552:74 och 126 har klassats som äldre svartgods med sannolikt vikingatida datering, i det första fallet dock med stor tvekan. Det enda säkra föremålet är ett litet fragment av en medeltida dubbelkam i ben (C4552:116) hittat i hus 1/A75. Fragmentet är dock för litet för att dateras närmare.

Därutöver kan delar av keramiken av BII:4-typ och en del föremål med allmänna dateringar som slidknivar eller den påträffade skäran möjligen föras bakåt till sen medeltid. En påträffad hästkosöm (C4552:125) är av en typ som kan dateras till högmedeltid, se nedan.

Senare fynd

Som tidigare konstaterats dominerar fullständigt fyndgruppen med material från senare tid materialet. Tyngdpunkten ligger i perioden 16-1700-talen.

Metall

42 fyndposter tar upp föremål av metall, 37 av dessa utgörs av järnföremål och resten av föremål av brons.

Bland bronsföremålen finns en fingerring av vigselringstyp (C4552:22), en rund kula (C4552:23) och en fingerborg (C4552:25), dessutom framkom ett beslag och ett obestämbart föremål (C4552:24 respektive 27). Kulan är för lätt för att vara till ett vapen och får antas vara en spelkula. Inget av bronsföremålen kan ges någon närmare datering än efterreformatorisk.

Av järnföremålen kan en stor del knytas till själva husen på platsen. Här finns en dörrhake, ett gängjärn, ett dörrbeslag och en dörrhasp. Ytterligare fyra beslag och fem fyndposter med sammanlagt 37 spikar av varierande sorter kan sannolikt också räknas hit. Samtliga föremål har endast mycket allmänna dateringar.

Till hästuprustning hör en mycket fragmentarisk hästsko, en del till ett betsel (stångbett) samt 8 fyndposter innehållande 16 hästkosömmar av olika typer. Av dessa är en daterbar till medeltid. Fyndet C4552:125 är av typen ”fiddle key” eller ”fiolstämskruv”. Denna typ har vid genomgångar av arkeologiskt fyndmaterial i London kunnat dateras till tiden mellan 1270 och 1350 (Clark 1995:87). Även om dateringsspannet knappast kan anses vara exakt detsamma i Linköpingstrakten bör ändå en liknande datering vara den troligaste. Övriga fynd ger

Figur 25 del av stångbett, C4552:34 och medeltida hästkosöm C4552:125

inget stöd för mer än allmänna dateringar.

Till jordbruksredskapen hör den ovan presenterade skäran (C4552:125) samt en spets till ett större eneggat vasst föremål, sannolikt spetsen från en lie (C4552:33). Den enda alternativa förklaringen till sistnämnda föremål är att det är den avbrutna spetsen på ett eneggat svärd.

Till den personliga utrustningen hör de fyra knivar som hittades. Tre av dem är klassiska slidknivar med tånge, en modell som använts sedan yngre järnålder och levt vidare i sen tid som ”morakniv”. Den fjärde (C4552:26) har en platt mot bladet tvärställd tånge och ett längre smalare blad och kan sannolikt vara en bordskniv.

Slutligen finns också en kraftig nål med okänt användningsområde och två obestämbara järnföremål som sannolikt är delar av större föremål i materialet.

Keramik

Keramikmaterialet omfattar 48 fyndposter om sammanlagt 112 skärvor.

Förhistoriskt gods

Endast två skärvor rabbig bronsålderskeramik och två skärvor reducerat gods av järnålder/vikingatida typ påträffades. Detta utgör bara 4% av fyndposterna med keramik och 2% av det samlade materialet.

BII:3

Detta gods utgörs av yngre rödgods utan bevarad glasyr. Det är daterbart till sent 1200-tal och framåt. 7 poster med sammanlagt 25 skärvor tillvaratogs. Främst kommer fragmenten från grytor, ofta är de fötter till trebensgrytor. BII:3 godset innefattar 15% av fyndposterna och 23% av skärvorna.

BII:4-gods med grönglasyr

Godset utgörs av yngre rödgodskeramik med grönaktig glasyr och dateras till senmedeltid – 1500-tal. I materialet finns 5 fyndposter med sammanlagt 6 skärvor. Detta utgör 11% av fyndposterna och 6% av skärvorna. Skärvorna kommer alla från trebensgrytor.

BII:4-gods med klarglasyr

Detta kännetecknas som yngre rödgods med klar, oftast brunaktig, glasyr. Godset användes under lång tid vilket medför att det oftast utgör en stor andel av det samlade keramikmaterialet vid undersökningar i medeltida stadsmiljö och på bytomter. Dateringen ligger mellan senmedeltid och fram mot 1800-tal. Även vid Lilla Ullevi utgjorde detta gods en stor andel av det samlade keramikmaterialet. 12 poster med 34 skärvor utgjorde 26% av posterna och 31% av skärvorna.

BII:4-gods med vitleredekor

Yngre rödgods med vitleredekor introducerades under sent 1500-tal. Det används sedan under mycket lång tid framåt och oftast är det delar av fat som påträffas. Fat av detta slag var populära på 1800-talet och tillverkas fortfarande av keramikhandverkare, då de ofta är mycket dekorativa. Även denna långlivade typ av keramik brukar utgöra en stor andel av keramikmaterialet vid undersökningar i stadsmiljö. Vid Lilla Ullevi hittades 14 poster med sammanlagt 19 skärvor vilket innebär att de utgör 30% av fyndposterna men bara 18% av skärvorna. Förklaringen ligger i att faten ofta är tillverkade i kraftigt gods vilket ger stora skärvor.

Fajans

Fajans började tillverkas i Europa under 1500-talet och från 1540-talet var den ledande tillverkningsorten i Europa Delft i Nederländerna. Oftast tillverkades kaffekoppar och kaffefat av detta material. Bland fynden från Lilla Ullevi finns 6 poster med sammanlagt 22 skärvor eller 13% av posterna och hela 20% av alla skärvor. Fajansen är betydligt tunnare och bräckligare än de andra keramiktyperna och skärvorna är därför också oftast fler och mindre.

C-gods

Stengodskeramiken introduceras under 1200-talet och lever sedan kvar. Typiska kärl från medeltid är höga smala krus. I Lilla Ullevimaterialet finns endast två skärvor av ett kärl från 1800-1900-tal. Sannolikt ett nattkärl/potta.

Andra föremål av lera

Denna kategori innefattar sju fyndposter. Två med bränd lera som inte kunnat typbestämmas, en skärva glaserat eller bara bränt tegel, två småbitar slagg och två bitar av skaft från kritpipor. Kritpipor brukar vara ett vanligt fynd och dateras till 1600-1700-talen i liknande material.

Slutsats av keramikmaterialet

Sammantaget kan det konstateras att äldre keramiktyper, av förhistorisk eller tidigmedeltida typ saknas nästan helt i materialet. Det för högmedeltid så typiska stengodskrusen saknas också helt. Samtidigt saknas i stor utsträckning också de yngsta typerna. Porslin förekommer inte alls liksom inte heller keramik av typen ”moderna blomkrukor”. Tyngdpunkten i materialet dateringsmässigt ligger mycket tydligt i perioden sen medeltid – 1500-1700-tal. Detta trots att traditionell bebyggelse funnits på platsen fram till 1980.

Glas

Glas materialet omfattar 19 poster och sammantaget 58 skärvor av fönsterglas, dryckesglas och buteljglas.

Av fönsterglas bedömdes 7 fyndposter med sammantaget 25 skärvor härröra från äldre handgjort fönsterglas anpassat till blyspröjs. Detta är oftast tjockare än det moderna och ofta angripet av glaspest. Detta glas kan dateras till 1600-1800-talen.

Det moderna fönsterglas utgjordes av fyra fyndposter och 13 skärvor. Tre fyndposter och sju skärvor bedömdes komma från dryckesglas. Inga typer kunde bestämmas, förutom att en skärva var en fot till ett vinglas. Ytterligare fem fyndposter och 13 skärvor kom från buteljer av olika slag, de flesta sannolikt relativt moderna. Fönsterglas med avtryck av blyspröjs framkom i samtliga hus i fas 1.

Stenföremål

Förutom de ovan beskrivna avslagen hittades också ett fragmentariskt bryne, C4552:118.

Ben

Ett enda föremål i ben, den ovan beskrivna dubbelkammen C4552:116, tillvaratogs.

I övrigt omfattade materialet 16 fyndposter av obrända och 2 fyndposter med brända ben. De obrända benen består med all sannolikhet av slaktavfall. Samtliga ben som påträffades tillvaratogs också och har fyndregistrerats. Ett större fynd har dock kasserats eftersom fyndproviniens saknades.

Sammantaget väger de obrända animaliebena 1480 gram, vilket kan betraktas som en ganska blygsam mängd på en bytomt/boplats av det aktuella slaget. Någon osteologisk analys har inte utförts.

De brända benen kommer från A5, ett stolphål (8,9 gram) och A37, en härd (1 fragment på 1,6 gram). Då flera av de undersökta anläggningarna är klassificerade som kokgropar hade den förväntade mängden brända ben varit betydligt större.

Slutsatser

Det är sannolikt att den utgrävda bebyggelsen utgör större delen av en och samma gård som etablerats i slutet av 700-talet. Anläggningarna i Fas 3 täcker troligen tiden från etablerandet och fram till åtminstone vikingatidens slut. Fas 1 kan med hjälp av fynddatering och strukturen på de undersökta byggnaderna dateras till tiden 1500-1700-tal. Vilket innebär att den mer svårdaterade fas 2 hamnar där emellan, något som styrks av ett fåtal medeltida fynd, som dock inte med säkerhet kan knytas just till denna fas.

Vid undersökningarna togs murbruksprov från hus 2 och 5, vilka jämförts med Östergötlands museums referenssamling. Dessa ger någorlunda stöd för de förmodade dateringarna av Fas 1 och 2 (Feldt, bilaga till denna rapport).

Vid Ulf Stålboms undersökning 1993 framkom ett tydligt långhus med ett matlagningsområde söder om huset. Lämningarna låg nästan direkt norr om den aktuella undersökningsytan. De nu framkomna anläggningarna i Fas 3 ligger ytterligare en bit söder om dessa. De kan utgöra den sydligaste utlöparen av samma bebyggelse, eller möjligen ytterligare en sydligare gård i samma by. Om detta är fallet går de på 1600-talet karterade två gårdarna tillbaka ända till etableringsfasen.

Referenser

- Björkman S och von Sydow W (red). 1938. *Svenska gods och gårdar. Östergötland (Sydöstra delen)*. Uddevalla.
- Borna Ahlkvist H och Tollin C. 1994. *Kring Stång. En kulturgeografisk utvärdering byggd på äldre lantmäterikartor och historiska kartöverlägg*. RAÄ Arkeologiska undersökningar, skrifter nr 7. Linköping.
- Clark J (red) 1995. *The medieval horse and its equipment. Medieval finds from excavations in London*. Museum of London 1995.
- Erixon S. 1947. *Svensk byggnadskultur. Studier och skildringar behysande den svenska byggnadskulturens historia*. Stockholm 1947.
- Elfwendahl M. 1999. *Från skärva till käril. Ett bidrag till vardagslivets historia i Uppsala*. Lund studies in medieval archaeology 22.
- Granath Y. 2005. *Tornby 1:9 m.fl.* Sammanställning av tidigare arkeologiska åtgärder inför detaljplane-program för Tornby 1:9 m.fl. Linköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport UV Öst 2005:34.
- Nielsen A-L. 2002. *Boplatslämningar vid Lilla Ullevi bytomt*. Arkeologisk utredning etapp 2, Linköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport UV Öst 2002:45.
- Nielsen A-L. 2005. Under Biltema och Ikea. Ullevi under 1500 år. Ur *Liunga Kaupinga. Kulturbeskrivning och arkeologi i Linköpingsbygden*. RAÄ. UV. Linköping.
- Rolöf M och Lindeblad K. 2007. *Lilla Ullevi, Gård från vikingatid och tidig medeltid i Tornby*. Arkeologisk slutundersökning. RAÄ 325. Kvarteraet Glasgulan 5, Tornby. Linköpings stad och kommun. Östergötland. Rapport UV-Öst 2007:97.
- Rudh S. 2001. *Boplatslämningar väster om Lilla Ullevi bytomt*. Arkeologisk Förundersökning. Kv Glaskulan Linköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport UV Öst 2004:1.
- Stålbom U. 1993. *Lilla Ullevi*. Arkeologisk undersökning, etapp II. Tornby, Linköpings stad. RAÄ 325. Östergötland. Rapport UV-Linköping.
- Sundberg K. 2001. *Optokablar i Tornby*. Förundersökning. Bonnorpsgatan, Norra Stånggatan m fl, Linköpings stad och kommun, Östergötland. Rapport UV Öst 2001:21.
- Wickman-Nydolf G. 1996. *Lilla Ullevi. RAÄ 325*. Arkeologisk undersökning etapp I och III. Linköpings stad och kommun. Östergötland. Rapport UV-Linköping 1996:55.

Övrigt

Feldt A-C. Tjänsteanteckning 2006-07-07. Östergötlands museums arkiv.

Lantmäteriakter

D64-1:5 karta över Linköpings ladugårds frihetsmil. Upprättad 1657 av Jean de Rogier.

Tekniska uppgifter

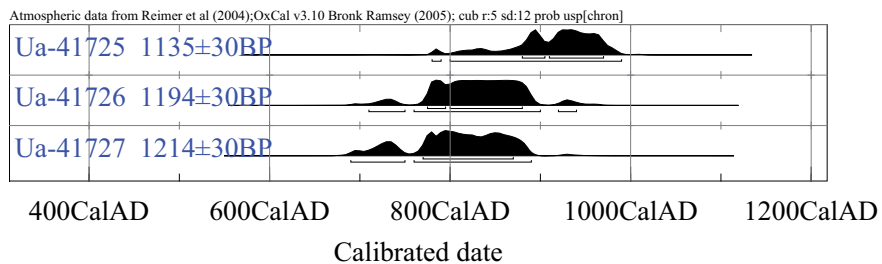
Plats	kv Glasdörren 6 (f d Lilla Ullevi bytomt)
Stad/socken	Linköping
Kommun	Linköping
Län	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 325
Ekonomiskt kartblad	085 57 (8F5h Linköping)
Koordinater	X6478822, Y1487972
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning
Lst Dnr	431-14200-06
Lst handläggare	Bengt Häger
Tillstånd datum	Muntligt beslut 2006-07-10 slutligt beslut 2006-10-25
ÖLM Dnr	314/06
Projektnummer	530510
Uppdragsgivare	Anders och Cenneth Fastigheter i Linköping AB
Kostnadsansvarig	Anders och Cenneth Fastigheter i Linköping AB
Fältansvarig	Ann-Charlott Feldt
Fältarbets tid	136 timmar
Fynd	ÖLMC4552:1-126
Foto	Digitala
Analys	¹⁴ C (Ua-41725, Ua-41726 och Ua-41727)
Grafik	Lasse Norr
Renritning	Johan Levin
Grafisk form	Lasse Norr

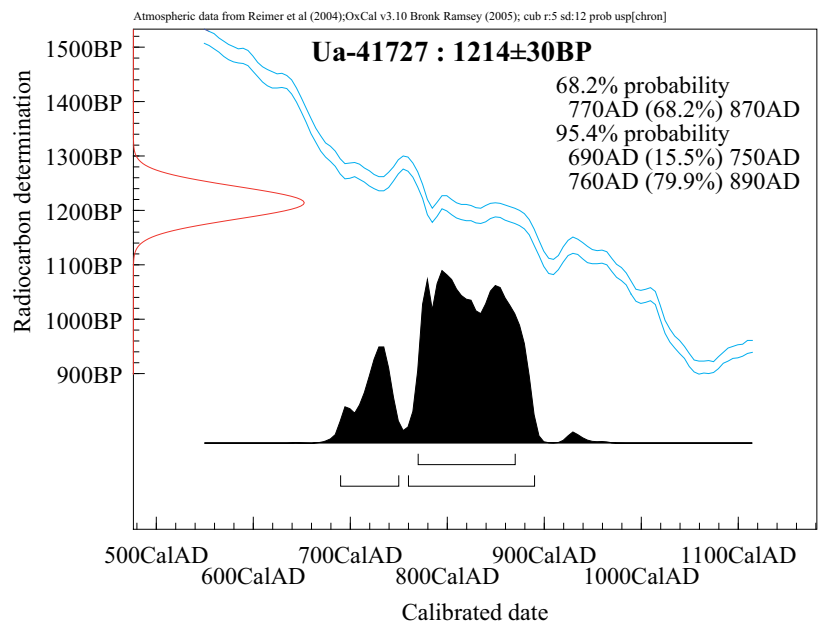
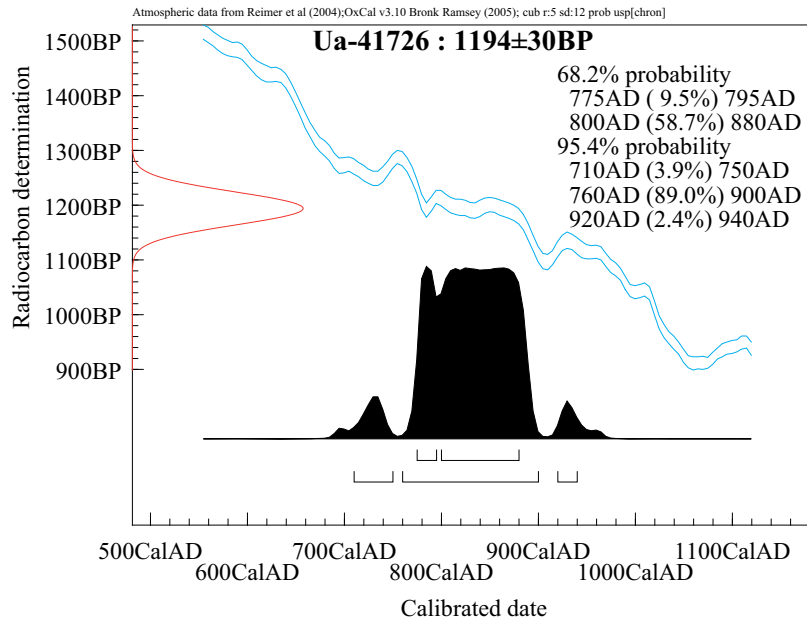
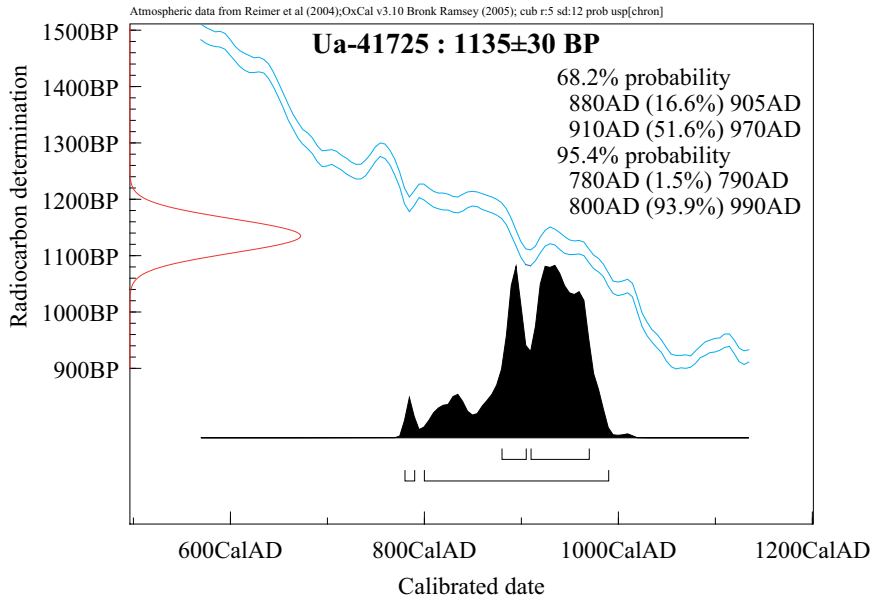
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.

Ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273 Rapport 2011:77 © Östergötlands museum

Bilaga 1. ¹⁴C-resultat

PK Nr	Anl	Anl typ	Innehåll	Kommentar
1	A7	Stolphål	Kol	Mkt litet prov
2	A8	Spismur	Kol	Bra prov
3	A14	Härd	Kol	Bra prov. Utanför hus C. Ua-41725. 1135+/-30 BP
4	A26	Kokgrop	Kol	Bra prov
5	A27	Stolphål	Kol	Litet prov
6	A28	Nedgrävning	Kol	
7	A29	Stolphål	Kol	Hus B. Ua-41726. 1194+/-30 BP
8	A32	Stolphål	Kol	Mkt litet prov
9	A34	Kokgrop	Kol	
10	A35	Stolphål	Kol	Hus B
11	A36	Härd	Kol	
12	A37	Härd	Kol	
13	A41	Härd	Kol	Stort bra prov
14	A42	Härd	Kol	
15	A43	Härd	Kol	
16	A51	Stolphål	Kol	Litet prov
17	A57	Härd	Kol	
18	A58	Härd	Kol	
19	A61	Grop	Kol	Litet prov
20	A62	Grop/stolpe	Kol	Två prover dels grop (a), dels stolpe (b). Hus A. Ua-41727. 1214+/-30 BP
21	A67	Stolphål	Kol	Mkt litet prov
22	A71	Härdgrop	Kol	
23	A73	Stolphål	Kol	Mkt litet prov

Bilaga 2. Murbruksgenomgång

Genomgång av murbruksprover från kv Glasdörren 6 i Linköping.

Ann-Charlott Feldt

1:e antikvarie

I samband med en arkeologisk undersökning vid schaktningar i kv Glasdörren 6, på Tornbyområdet i Linköping, togs två murbruksprov tillvara från olika kontexter. Proverna från undersökningen förvaras i museets samlingar under accessionsnummer ÖLMC4552:135 och 136 i avvaktan på slutgiltig fyndfördelning. En provserie från undersökningen förvaras i läns museets referenssamling för murbruk.

Proverna har jämförts med referenssamlingens bruk genom okulär bedömning under lupp av färskas brottytor. Ingen mikroskopering eller tunnslipsanalys har utförts. Proverna har jämförts med referenssamlingen avseende relationen kalk/ballast, kalkens färgton, ballastens innehåll och kornstorlek samt omfattning och storlek på ingående kalkklumpar, luftbubblor och organiskt material. Dessutom har en bedömning gjorts rörande brukets konsistens (d v s om det är hårt, smuligt eller mjöligt) och homogenitet (d v s om fördelningen av de ingående beståndsdelarna är jämn eller ojämn).

Det finns lokalt jämförelsematerial i museets referenssamling med murbruk från både medeltida och nyare murverk i de omfattande och väldaterade samlingarna från Linköpings biskopsgård (Feldt 2005) och Linköpings slott (Modén & Feldt 2004). Dessutom finns prover från flera av stadens äldre källare i museets referenssamling. En jämförelse med murbruk från olika byggnader med skilda byggnadsherrar kan dock aldrig ge mer än en indikation på tidstillhörighet. Det har emellertid visat sig att vissa variationer tycks vara generella över större områden och andra mer lokalt förankrade.

Proverna kommer från två olika tidsperioder på den gård som legat på platsen. Prov 1 härstammar från den murade bakre väggen till en rökugn hörande till hus 2 och prov 2 kommer från västra ytterväggen till hus 5 som hör till gårdens yngre byggnadsskede. Båda proverna har tydliga paralleller i referensproverna från Biskopsgården i Linköping.

Bruk 1 utgörs av ett mjöligt och löst gulbrunt kalkbruk med en varierad ballast med 1-7 mm stora korn. Bruket innehåller även smärre (1-3 mm) ljusa gula kalkklumpar. Murbruken har vissa likheter med bruk 14 från Linköpings biskopsgård, vilket där bedömts som eftermedeltida. Problemet med att bedöma ett kalkbruk som varit placerat i en ugnsvägg och därmed blivit upphettat är att det sannolikt färgförändrats. Ett färgförändrat bruk är komplicerat att jämföra med referenssamlingen då ögat har svårt att bortse från skillnader i färgton. Ett försök har dock gjorts och funnit att det närmast påminner om bruk 10B från Linköpings slott. Detta dateras till senare delen av 1400-talet (Modén & Feldt 2004).

Bruk 2 utgörs av ett fast ljus kalkbruk med en finkornig ballast med upp till 1 mm stora korn. Bruket innehåller även 1-6 mm stora vita kalkklumpar. Bruket har vissa likheter med bruk 5 från Linköpings biskopsgård, vilket har använts på 1730-talet (Feldt 2005). Det påminner även om de bruk från Linköpings slott kan kopplas till Vasa-tid, d v s mitten och andra hälften av 1500-talet, t ex bruk 51C som är daterat till 1580-90-talet (Modén & Feldt 2004).

Referenser

- Feldt A-C. 2005. *Biskopsgårdens medeltida källare. Ombyggnad av en uteplats*. Arkeologisk förundersökning. Rapport 2005:77, Östergötlands länsmuseum.
- Modén E. & Feldt A-C. 2004. *Linköpings slotts nya byggnadshistoria*. Byggnadsarkeologisk undersökning. Rapport 2004:35, Östergötlands länsmuseum.
- Referenssamlingen för murbruk. Östergötlands länsmuseum.

A1

Käpphål

KOT 443, 2006-07-13, AL

I plan rund och 0,12 m i diameter. I profil spetsig och 0,1 m djup. Fyllning av gråbrun silt och småsten.

Tolkning stängselstolpe.

Skala 1:20

A2

Käpphål

KOT 450, 2006-07-13, AL

I plan rund och 0,1 m i diameter. I profil spetsig och 0,12 m djup. Fyllning av gråbrun silt och småsten.

Tolkning stängselstolpe.

A3

Käpphål

KOT 459, 2006-07-13

I plan rund och 0,1 m i diameter. I profil spetsig och 0,14 m djup. Fyllning av gråbrun silt och småsten.

Tolkning stängselstolpe. Fynd av ett animalieben med slaktspår.

A4

Nedgrävning

KOT 467, 2006-06-13, AL

I plan oregelbunden, närmast oval och 1,2x1,3 m stor. I profil en svagt mot väster lutande nedgrävning med ojämn botten och ett djup av 0,3 m. Fyllning av mestadels grå/brun siltig lera och enstaka 0,02-0,25 m stora stenar. Fynd av animalieben (ÖLMC4552:1).

Tolkning avfallsgrop.

A5

Stolphål

KOT 481, 2006-07-13, AL

I plan runt och 0,35 m i diameter. I profil cylindrisk med närmast plan botten och ett djup på 0,35 m..

Fyllning av gråbrun siltig sand och skärvig sten.

Fyllningens stenar var koncentrerade till norra nedgrävningskanten. En större sten med flatsidan uppåt täckte en stor del av anläggningens botten. Fynd av brända och obrända ben (ÖLMC4552:2-3).

A6

Nedgrävning

KOT 491, 2006-07-13, AL

I plan oval och 0,28x0,24 m stor. I profil konisk och 0,2 m djup. Fyllningen var ljusgrå och sandig med enstaka skärvig sten.

A7

Stolphål?

KOT 581, 2006, 07, 13, EK

I plan oval och 0,7x0,62 m stor. I profil rundad och 0,2 m djup. Fyllning av humös brun lera och ca 0,1 m stor sten. Prov för ¹⁴C-analys taget. Alternativ tolkning som stenfylld grop.

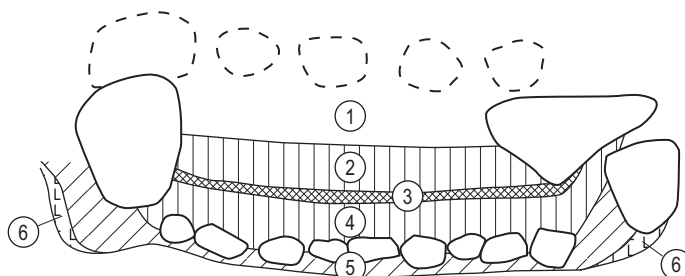

A8

Spismur, hus 2

KOT 594, 2006-07-13, ACF

Spismur, rektangulär och 1,5x2,0 m stor. I profil plan och 0,4 m djup (hela anläggningens höjd var 0,8 m). Fyllningen var sotig och svart. Anläggningen var omgärdad av en stenram. Nedgrävningen var kantad av ett ca 0,02 m tjockt lager av gul lera. Foto.

A9

Nedgrävning

KOT 678, tidigare beteckning A29 och 30

Nedgrävning i schaktkant. I schaktet 0,1x0,1 m stor.

Formen sannolikt. Profilen vrundad och 0,4 m djup.

Fyllning av flammig gul-brun humös lera och kolbitar.

Fynd av keramik, glas och ben. Tolkning avfallsgrop.

En anläggning som i fält registrerats som A29 är till

större delen bortgrävd av A9 och utgår som egen

anläggning.

A10

Stolphål

KOT 710, 2006-07-13, AL

I plan runt och 0,3 m i diameter stort. I profil skål-format och 0,35 m djupt med raka nedgrävningskanter.

Fyllning av gråbrun silt och småsten. Stolphålets fyllning var annorlunda än de andra stolphålen på platsen i så motto att steninnehållet inte var skärvtigt.

A11

Stolphål

KOT 717, 2006-07-12, ACF, tidigare beteckning A32

I plan rundat och 0,25 m i diameter stort. I profil rundat och 0,16 m djupt. Fyllning av skärvtigt sten, stenar och lera från den naturliga undergrunden.

A12

Stolphål

KOT 718, 2006-07-12, ACF tidigare beteckning A33

I plan rundad och 0,28 m i diameter stort. I profil rundat och 0,22 m djupt. Fyllning av sotig jord och skärvtigt sten.

A13

Stolphål

KOT 719, 2006-07-12, PN, tidigare beteckning A28

I plan runt och 0,18 m i diameter stort. I profil rundat och 0,1 m djup. Fyllning av gråsvart lerig sand.

A14

Härd

KOT 725, 2006-07-13, EK

I plan oval och 1,3-1,4 m stor. I profil plan till rundad form och 0,28 m djup. Fyllning av skärvig sten huvudsakligen 0,07-0,12 m stor, enstaka stenar dock 0,18-0,2 m stora. I fyllningen också sot, kol och humös lera. Botten och kant var ställvis rödbränd. I plan fanns ett stråk av kol i mitten. ¹⁴C-prov 3 eller Ua-41725 daterat till 1214±30 BP eller 815±30 e Kr (med 2 sigmas säkerhet (95,4%) till 780-790 AD eller 800-990 AD).

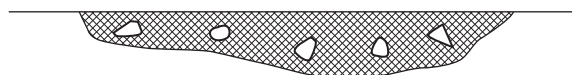

A15

Härd

KOT 736, 2006-07-13, ACF

I plan oval och 1,15-0,85 m stor. I profil plan till rundad form och 0,20 m djup. Fyllning av 0,07-0,12 m stor skärvig sten, sot, kol och humös lera.

A16

Stenlyft eller nedgrävning

KOT 761, 2006-07-12, AL

Halvcirkelformad och 0,4x0,2 m stor anläggning. Profilen är skålförmad och 0,09 m djup. Fyllning av mörkgrå lerhaltig silt. Fynd av brända befragment. Svårbedömd anläggning som sannolikt är avschaktad uppåt.

A17

Stolphål

KOT 770, 2006-07-12, AL

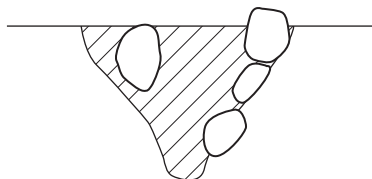
Fyrkantig till rektangulär form i plan och 0,21x0,26 m stort. Konisk botten och vertikala kanter i profil och ett djup på 0,22 m. Fyllning av gråbrun siltig sand. Fynd av benfragment, bränd lera och en glättsten.

A18

Stolphål

KOT 777, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A9

I plan ovalt och 0,33-0,44 m stort. I profil trattformat och 0,37 m djupt. Fyllning av grå lerig jord och med inslag av skärvig sten. Anläggningen begränsas av

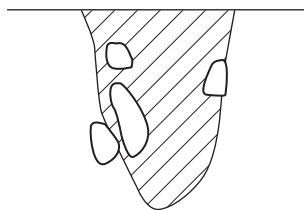

naturliga stenar i undergrunden. Den urskiljs från övriga stolphål i fyllningen genom att denna inte är sotig och mörk.

A19

Stolphål

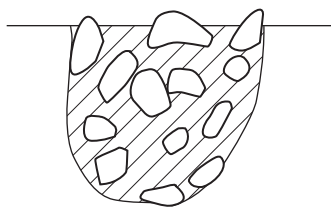
KOT 785, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A8
I plan runt och 0,4 m i diameter stort. I profil spetsat och 0,53 m djup. Fyllning av gråsvart lerig jord. Inslag av skärvig sten, i form av ca 0,15 m stora flisor främst längs kanterna, ingen sten i botten.

A20

Kokgrop

KOT 793, 2006-07-12, AL, tidigare beteckning A23
I plan oval och 0,5 m i diameter stor. I profil svagt konisk och 0,45 m stor. Fyllning av rikligt med skärvig sten (ej sot och kol) samt sandig silt. Formen är som ett stolphål men den täta packningen skärvig sten omöjliggör en sådan tolkning.

A21

Stolphål

KOT 802, 2006-07-13, AL

I plan runt och 0,22 m i diameter stort. I profil skålformat och 0,15 m djup. Fyllning av svartgrå silt med sot, enstaka skärvig sten och kol. Fynd av animalieben. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A22

Stolphål

KOT 809, 2006-07-13, AL

I plan runt och 0,32 m i diameter stort. I profil koniskt och 0,25 m djup. Fyllning av grås sandig silt och skärvig sten.

A23

Stolphål

KOT 818, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A7

I plan ovalt och 0,30-0,40 m i diameter stort. I profil oregelbundet och 0,02-0,10 m djup. Fyllning av gråbrun jord. Tolkning stolpe eller stөр.

A24

Stolphål

KOT 827, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A6

I plan runt och 0,26 m i diameter stort. I profil rundat och 0,18 m djup. Fyllning av sotig jord och skärvig sten.

A25

Käpphål, botten?

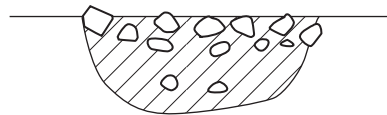
KOT 837, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A5
I plan ovalt och 0,07x0,10 m i diameter stort. I profil
flackt och 0,04 m djup. Fyllning av sotig jord. Botten
av käpphål eller sotfläck/ej anläggning.

A26

Kokgrop

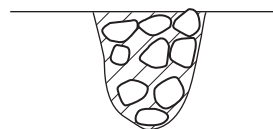
KOT 844, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A4
I pland rundad och 0,60 m i diameter stor. I profil
skålförmad och 0,23 m djup. Fyllningen består av
fet sotig och kolbemängd sand samt skärvig och
skörbränd sten. I ytan nästan uteslutande skärvig sten,
längre ned större inblandning av fet jord. Prov för
¹⁴C-analys taget.

A27

Stolphål

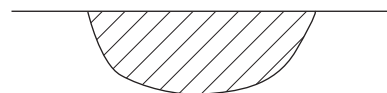
KOT 855, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A3
I plan rundat och 0,32 m i diameter stort. I profil
rundat och 0,30 m djup. Fyllning av skärvig sten med
inslag av kol och sotig jord. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A28

Nedgrävning osäker

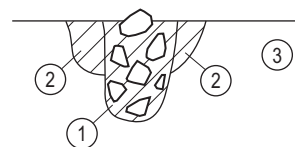
KOT 863, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A2
I plan oval och 0,56x0,46 m stor. I profil skålförmad
och 0,20 m djup. I fyllningen enstaka skärvig 0,02-0,04
m stor skärvig sten. Fyllningen ger intryck av att vara
recent. Mycket tydlig gräns mot en kompakt naturlig
lera. Stenlyft? Prov för ¹⁴C-analys taget.

A29

Stolphål, 2 st?

KOT 874, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A1
I plan ovalt och 0,42x0,36 m i diameter stort. I profil
rundat och 0,27 m djup. Fyllning av sotig jord och
0,02-0,08 m stor skärvig sten. Tolkning, förefaller vara
två anläggningar där en 0,2 m i diameter stor stolpe
slagits genom ett tidigare existerande stolphål. Prov
för ¹⁴C-analys taget. Prov 7 eller Ua-41726 daterat till
1194±30 BP eller 756±0 e Kr (med 2 sigmas säkerhet
(95,4%) till 710-750 AD. 760-900 AD eller 920-940
AD).

A30

Stolphårest

KOT 883, 2006-07-13, FS

I plan runt och 0,24 m i diameter stort. I profil skålformat och 0,06 m djup. Fyllning av grå lera, två skärviga stenar. Tveksamt på grund av ringa djup.

A31

Stolphålsrest

KOT 891, 2006-07-13, FS

I plan runt och 0,16 m i diameter stort. I profil rundat och 0,03 m djup. Fyllning av grå lera. Tveksamt på grund av ringa djup.

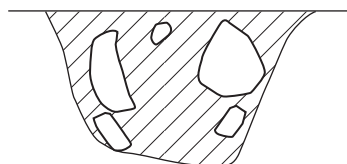

A32

Stolphål

KOT 898, 2006-07-13, FS

I plan runt och 0,55 m i diameter stort. I profil skålformat/U-format och 0,40 m djup. Fyllning av grå lera. Tydlig grop för stolpen och skoning av sten i mitten till själva stolpen. Prov för ¹⁴C-analys taget.

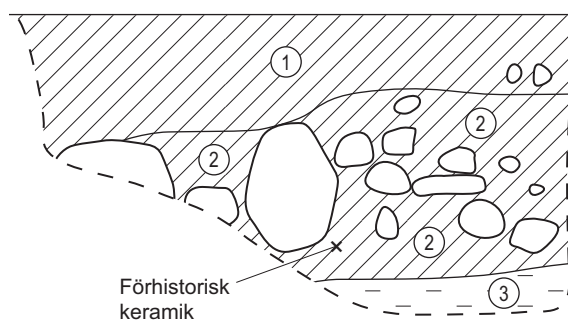

A33

Spismur, hus 3

KOT 909

Under ett 0,20-0,30 m tjockt lager med kompakt tilltrampad jord med inslag av enstaka stenar och sot framkom en spiselanläggning. Denna var uppbyggd av i profilen två synliga 0,40-0,50 m stora stenar som bildade ena kanten av anläggningen samt innanför dessa ett lager med 0,05-0,10 m stora skärviga och opåverkade stenar lagda i brun jord. Cirka hälften av anläggningen är dokumenterad i profil medan den andra halvan ligger i en ej utgrävd del. I anläggningen framkom en skärva förhistorisk keramik. Det översta lagret tolkades som en medeltida gårdsplan vilken överlagrade en äldre spisel.

A34

Kokgrop

KOT 1000, 2006-07-12, AL, tidigare beteckning A14

I plan rundad och 0,80 m i diameter stor. I profil skålformad och 0,19 m djup med fyllning av silt, träkol aska, 0,02-0,12 m stor skärvig sten. Fynd av två mindre bitar lerklining. Anläggningen är grävd genom ett kulturlager och ned i steril undergrund. Tolkning: kokgrop som troligen varit större i plan innan äldre avbanning alternativt maskinschaktning tagit bort övre delen.

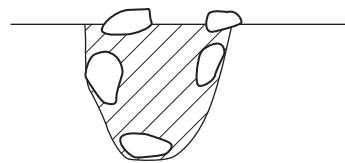

A35

Stolphål

KOT 1011, 2006-07-12, AL, tidigare beteckning A15

I plan närmast runt och 0,37 m i diameter stort. I profil svagt koniskt och 0,35 m djup. Fyllning av sandig grå silt och skärvig sten. Stenen i fyllningen är koncentrerad till kanterna. Mot botten är ett par stenar lagda med flatsidan uppåt. Prov för ¹⁴C-analys taget under dessa.

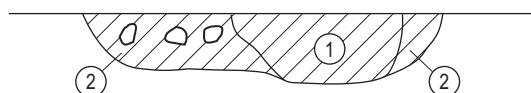

A36

Härd

KOT 1021, 2006-07-11, ACF, tidigare beteckning A13

I plan rund och ca 0,95 m i diameter stor. I profil flack och 0,19 m djup. I mitten ett område med ljusgrå lera. Fyllning i övrigt av kol, sot och skärvig sten. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A37

Härd

KOT 1032, 2006-07-12, ACF, tidigare beteckning A16

I plan oregelbunden eller ursprungligen rund och utdragen samt 1,10x0,90 m stor. I profil oregelbunden och 0,10 m djup. Fyllning av kol och sot samt sten som inte är skörbränd. Fynd av fragmentariska animalieben. Sju prov för ¹⁴C-analys taget.

A38

Käpphål?

KOT 1046, 2006-07-12, AL

I plan närmast runt och 0,25 m i diameter stort. I profil skålformat och 0,09-0,10 m djupt. Fyllning av gråbrun siltig sand och skärvig sten. Anläggningen är svårbedömd. Bör vara en botten eller rest av en större struktur.

A39

Stolphål

KOT 1054, 2006-07-14, MM

I plan ovalt och 0,25-0,30 m stort. I profil skålformat och 0,08 m djupt. Fyllning av gråsvart lerig jord. Tveksamt på grund av ringa djup.

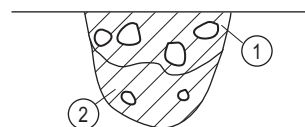

A40

Stolphål

KOT 1062, tidigare beteckning A20

I plan runt och 0,38 m i diameter stort. I profil rundat och 0,32 m djupt. Fyllning i två distinkta nivåer. Överst brun lerig jord med sot och skärvsten, underst ljus lerig jord med enstaka skärvsten.

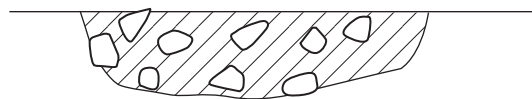

A41

Härd

KOT 1089, 2006-07-12, MO, tidigare beteckning A21

I plan rundad-kvadratisk och 0,90 m i diameter stor. I profil skålad och 0,24 m djup. Fyllning av sotig jord och skärvig sten hela vägen ned till botten. Prov för ¹⁴C-analys taget.

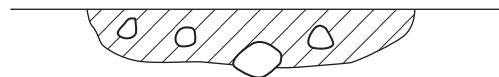

A42

Härd

KOT 1101, 2006-07-12, MO, tidigare beteckning A22

I plan rundad och 0,90 m i diameter stor. I profil skålformad och 0,15 m djup. Fyllning av sot, kol och skärvig sten. Direkt ovanpå anläggningen påträffades en kniv vilken antagligen inte tillhör denna. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A43

Härd

KOT 1137, 2006-07-13, MO, tidigare beteckning A24

I plan rund och 0,95 m i diameter stor. I profil skålad och 0,20 m djup. Fyllning av sot, kol och skärvig sten, fynd av ett obränt animalieben. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A44

Stolphål

KOT 1345, 2006-07-13, PN

I plan rundad och 0,50 m i diameter. I profil rundad och 0,15 m djup. Mörk lera med skärvig sten. Fynd av bränd lera.

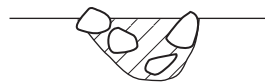

A45

Stolphål

KOT 1128, tidigare beteckning A25

I plan rundat och 0,28 m i diameter stort. I profil rundat och 0,18 m djupt. Fyllning av brun lerig mylla samt ca 0,20 m stor skärvig sten.

A46

Stolphål

KOT 1070

I plan rundat och 0,34 m i diameter stort. I profil rundat och 0,32 m djupt. Fyllning av brun lerig mylla samt ca 0,10-0,30 m stor skärvig sten.

A47

Stolphål
KOT 1112

I plan rundat och 0,44 m i diameter stort. I profil flackt rundat och 0,18 m djupt. Fyllning av brun lerig mylla samt ca 0,20 m stor skärvig sten.

A48

Stolphålsrest
KOT 1240, 2006-07-13, FS

I plan rundat och 0,22 m i diameter. I profil rundat och 0,08 m djupt. Tveksamt på grund av ringa djup. Tolkning: Stolphålsrest.

A49

Utgår

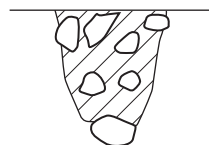
A50

Utgår

A51

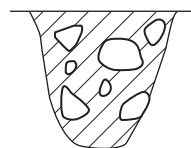
Stolphål
KOT 992

I plan 0,30 m stort i diameter och i profil rundat och 0,38 m djupt med rundad botten. Fyllning av 0,10-0,20 m stor skärvig sten och grå sotig mylla. I botten en flat 0,40 m stor sten.

A52

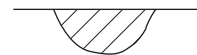
Stolphål
KOT 1208

I plan 0,36 m stort i diameter och i profil rundat och 0,38 m djupt med rundad botten. Fyllning av 0,10-0,20 m stor skärvig sten och grå lerig mylla.

A53

Stolphål
KOT 978

I plan runt och 0,28 m stort i diameter. I profil spetsat och 0,12 m djupt. Fyllning av grå sotig mylla.

A54

Pinnhål
KOT 1263

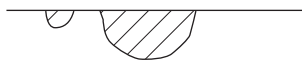
I plan 0,08 m stort i diameter och i profil rundat och 0,07 m djupt med rundad botten. Fyllning av mörk jord.

A55

Stolphål
KOT 1256

I plan 0,22 m stort i diameter och i profil rundat och 0,14 m djupt med rundad botten. Fyllning av mörk jord.

A56

Utgår

A57

Härd
KOT 1361

I plan oval och 0,65-0,72 m i diameter stor. I profil oregelbunden-flack och 0,10 m djup. Fyllning av sot kol och enstaka skärvig sten. Tolkad som botten till överplöjd härd.

A58

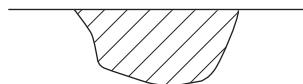
Härd
KOT 1372

I plan oval och 0,70-0,80 m stor i diameter och i profil rundad och 0,20 m djup. Fyllning av 0,10-0,20 m stor skärvig sten, något kol.

A59

Grop
KOT 1405

I plan rund och 0,40 m i diameter stor. I profil plan och 0,20 m djup. Fyllning av brun fet jord och enstaka sten, både skärvig och opåverkad. Fynd av del av kåke samt en tegelbit i ytan. Sentida anläggning?

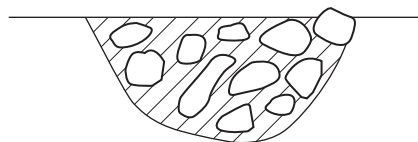
A60

Utgår

A61

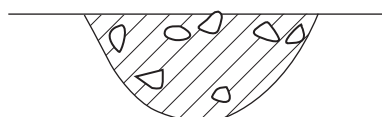
Grop
KOT 1384

I plan rund och 0,70 m i diameter stor. I profil rundad och 0,38 m djup. Fyllning av 0,01-0,30 m stor skärvig och opåverkad sten i brun jord. Tolkning: Kokgrop?

A62

Grop och stolprest
KOT 1395

Grop rundad och 0,60 m i diameter stor. I profil rundad och 0,28 m djup. Fyllning av skärvig sten, kol

och brun jord. I mitten en rest efter en stolpe 0,08 m i diameter stor och 0,14 m djup bestående av förkolnat trä. Två prover för ¹⁴C-analys tagna. Prov 20b eller Ua-41727 (stolprest) daterat till 1214±30 BP eller 736±30 e Kr (med 2 sigmas säkerhet (95,4%) till 690-730 AD eller 760-890 AD).

A63

Stolphål

KOT 1414

I plan rundat och 0,50 m i diameter stort. I plan rundat och 0,20 m djupt. Fyllning av brun lerig jord med skärvig och opåverkad sten.

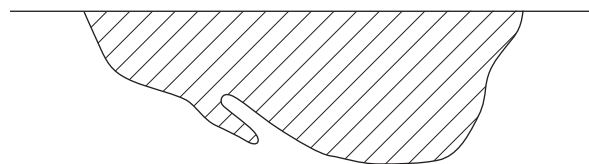

A64

Grop

KOT 966, 2006-07-14, FS

I plan rund och 1,16 m i diameter stor. I profil skålad med en oregelbundenhet i väster, möjligen efter en rot eller dylikt. Djup 0,42 m. Fyllning av mörkgrå lera samt rikligt med naturlig sten.

A65

Stolphål

KOT 1224, 2006-07-14, FS

I plan runt och 0,20 m i diameter stort. I profil skålat och 0,10 m djupt. Fyllning av grå lera.

A66

Stolphål

KOT 1217, 2006-07-14, FS

I plan runt och 0,24 m i diameter stort. I profil skålat och 0,12 m djupt. Fyllning av grå lera och enstaka skärvsten.

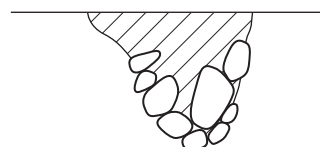

A67

Stolphål

KOT 985, 2006-07-14, FS

I plan runt och 0,44 m i diameter stort. I profil oregelbundet-spetsat och 0,35 m djupt. Fyllning av mörkgrå lera skörbränd och naturlig sten som skoning. Fynd av slagg och ben. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A68

Stolphål

KOT 1284, 2006-07-14, FS

I plan runt och 0,28 m i diameter stort. I profil skålat och 0,18 m djupt. Fyllning av grå lera.

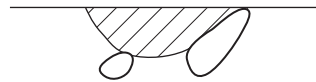

A69

Stolphål

KOT 1326, 2006-07-14, FS

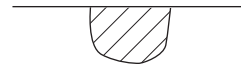
I plan runt och 0,38 m i diameter stort. I profil skålat och 0,14 m djupt. Fyllning av grå lera.

A70

Stolphål

KOT 1183, 2006-07-14, PN

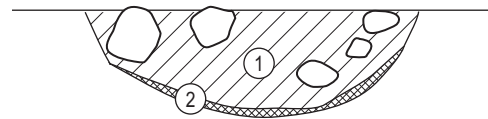
I plan runt och 0,21 m i diameter stort. I profil rundat och 0,15 m djupt. Fyllning av grå lera.

A71

Härdgrop

KOT 1425, 2006-07-14, PN

I plan rund och 0,88 m i diameter stor. I profil rundad och 0,28 m djupt. Fyllning av svart, sotig humös jord, rikligt med kol, ibland hela bitar samt skärvig sten. I botten ett 0,02 m tjockt lager ren kol. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A72

Stolphål

KOT 1338, 2006-07-14, PN

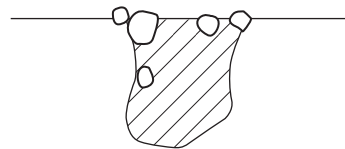
I plan runt och 0,21 m i diameter stort. I profil rundat-spetsat och 0,14 m djupt. Fyllning av grå lera.

A73

Stolphål

KOT 501, 2006-07-14, PN

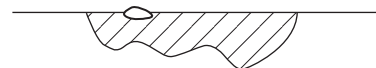
I plan runt och 0,32 m i diameter stort. I profil rundat och 0,34 m djupt. Fyllning av mörkgrå lera med enstaka fynd av brand lera samt kol, i fyllningen finns även knytnävsstor sten. Prov för ¹⁴C-analys taget.

A74

Nedgrävning

KOT 509, 2006-07-14, PN

I plan ovalt och 0,75x0,45 m stort. I profil oregelbundet och 0,14 m djupt. Fyllning av grå lera. Fynd av keramik.

A75

Husgrund, hus 1, torpargrund och spismur.

KOT 249, 2006-08-08, MO

Husgrund, belägen under och delvis norr om hus 5/A81. Grunden framkom senare än övriga anläggningar och dokumenterades i augusti 2006. Grunden bestod av två parallellt löpande kallmurar av spräckt upp till 0,50 m stora stenar. Av de båda murarna dokumenterades 3 m längd och 0,5 m bredd (se nästa sida).

A76

Stolphål

2006-08-08, MO

Stolphål påträffat direkt norr om hus 1. Anläggningen var 0,25 m stor i diameter och rundad i plan. I profil var den 0,20 m djup och svagt spetsad. Skoning av knytnävsstor sten.

A77

Dike

2006-08-08, MO

Påträffat under nordligaste delen av hus 1/A75. Den i schaktet påträffade sträckningen var 4 m lång och 0,6 m bred. Anläggningen undersöktes inte i profil (se nästa sida).

A78

Husgrund, hus 4

A265. 318 och hus 4, 2011-02-10, OH, tidigare betecknad, syll söder om stenpackning.

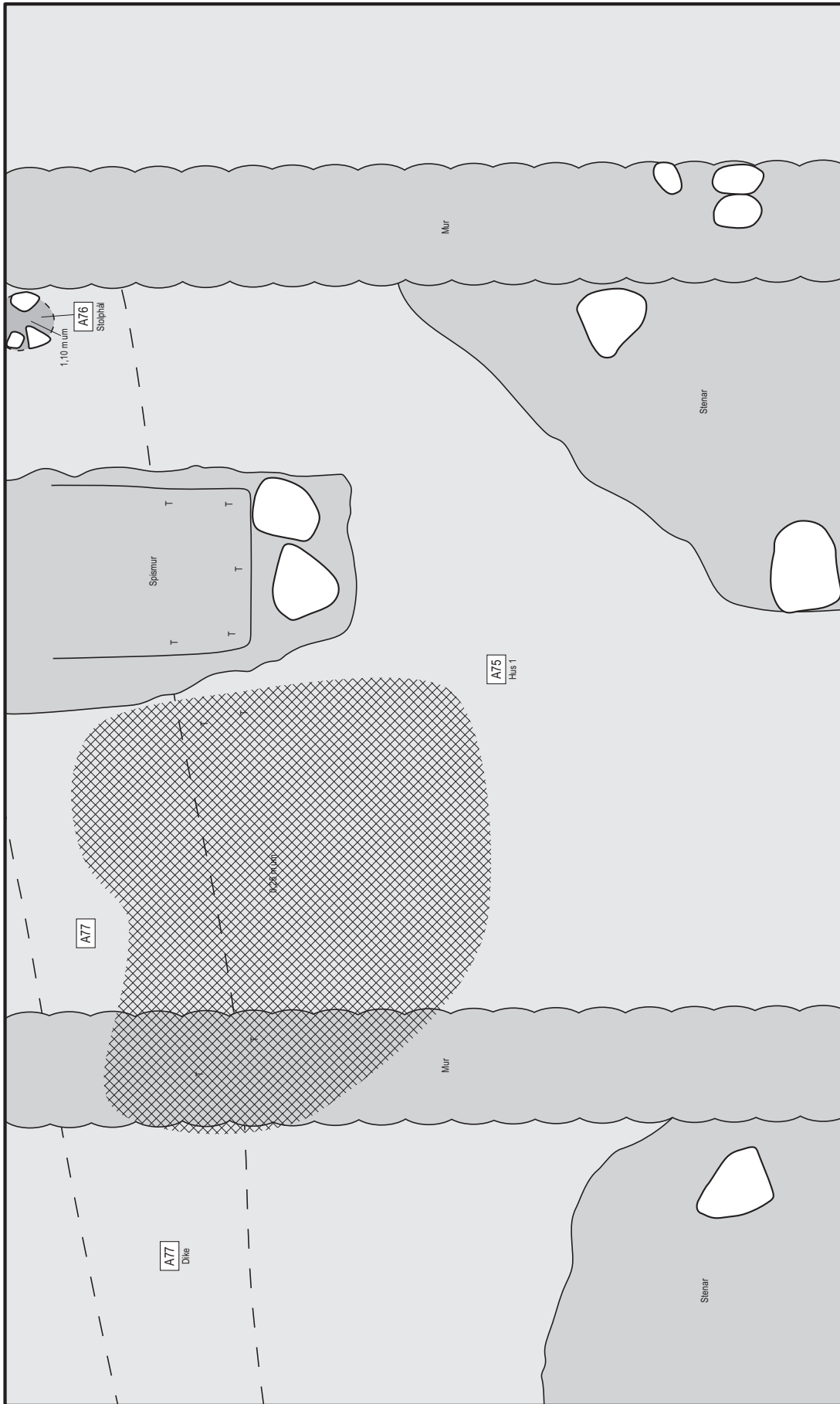
Husgrund 5x3 m stor. Bestående av två rum i östvästlig riktning och en torpargrund. Grunden var uppbyggd av 0,50-0,80 m stora stenar. I nordväst fanns ett utdraget korsformat hörn vilket visade att byggnaden varit knuttimrad. Det sydvästra hörnet av grunden var bortschaktad. Det västra rummet hade ett stenlagt golv, 3x3 m stort och bestående av ca 0,30 m stora flata stenar. Golvet var välbevarat. Det östra rummet var 1,5x3 m och saknade bevarat golv, färgningen i marken antydde dock att detta varit av trä. Möjligen kan A3, ett käpphål placerat där det skadade sydöstra hörnet borde ha funnits, vara en del av konstruktionen. Ett relativt omfattande fyndmaterial daterbart till senmedeltid – 1700-tal tillvaratogs.

A79

Husgrund, hus 6

A520, 2011-02-10, OH, tidigare betecknad, stenpackning söder om hus 1.

Husgrund lagd som torpargrund med hårdpall eller spiselgrund. 4,5x5,5 m stor. Västra och delar av norra

väggen finns kvar medan de övriga väggarna schaktats bort. I nordvästra hörnet finns en hårdpall eller spiselgrund, A79b. Den norra väggen bestod av en 3 m lång rad, delvis dubbel av ca 0,60-0,80 m stora stenar lagda med den flata ytan uppåt. Den västra väggen av en 4 m lång rad av lika stora stenar. Hårdpallen i nordvästra hörnet bestod av en rektangulär anläggning med 1,5 m långa sidor lagd direkt i vägglinjen och delvis skjutande utanför denna. Uppbyggd av 1-2 lager av 0,20-0,40 m stora stenar. Skadad i sydöst där sten tycks fattas. Ett relativt omfattande fyndmaterial daterbart till senmedeltid-1700-tal tillvaratogs.

A80a och b

Stenläggning, gårdsplan och brunn

A296 och A688, 2011-02-10, FS/OH, tidigare betecknad, stenpackning sydöst om hus 1.

Anläggning 80a var en stenläggning som hängde samman med husgrund 4/A81:s norra vägg. Stenläggningen var ca 4 m i diameter och oregelbunden men närmast cirkelformad. Stenarna var olikstora. Närmast hus 4 i sydöst fanns en större, ca 1,2 m i diameter stor sten som närmast gav intryck av att vara jordfast medan det övriga stenmaterialet var mellan 0,20 och 0,40 m stort. En del stenar var kvadratiska och uppenbart tagna från rivna byggnader. Stenläggningen omgav A80b som var en brunn. Denna var ca 3,5 m i diameter och rundad i plan. Brunnen grävdes med maskin ned till ett djup av ca 3,5 m, på vilken nivå den fortfarande gav vatten. Någon botten uppnåddes inte och brunnen kunde konstateras ha relativt raka sidor. Brunnen hade fyllts igen med sten efter sin brukningstid. Brunnen och stenläggningen bör vara samtida med hus 4/A78. Ett relativt omfattande fyndmaterial daterbart till senmedeltid – 1700-tal tillvaratogs.

A81

Husgrund, Hus 5

KOT 253, 257 och 325, 2011-02-10, OH

Grund till hus med torpargrund och rumsindelning.

Den bäst bevarade ytterväggen, den södra, var 8,5 m lång medan de västra och östra var 2,5 m långa. Den norra ytterväggen saknades. Torpargrunden i ytterväggarna var 0,8 m bred och uppbyggd av 0,20-0,80 m stora stenar. Grunden var bevarad till ett stenvarvs höjd, det vill säga ca 0,20-0,80 m höjd. Längs med den östra ytterväggen låg en 3,5 m lång och 0,2 m bred rest efter en stock, sannolikt från den trävägg som stått ovanpå grunden. Den östra väggen var skadad längst i söder. Två mellanväggar fanns bevarade. Längst i väster en torpargrundsvägg som hade en bevarad längd av 2,5 m och en bredd på 0,8 m. Denna var alltså uppbyggd på samma sätt som ytterväggarna. Mellan denna

innervägg och den västra ytterväggen bildades ett 2 m brett mellanrum. Öster om den västra mellanväggen fanns två rester efter mellanväggar av stockverk. 1,5 m öster om mellanväggen i form av en 1,5 m lång och 0,2 m bred stock och ytterligare 1,5 m längre österut en lika bred men 3 m lång stock. Den senare tycks ha utgjort en mellanvägg vilket i så fall delat huset i två 3 m breda rum öster om det första som bildats av torpargrundsväggarna. Den mellersta stocken får då antas vara nedrasad från en av de andra mellanväggarna. I det östligaste av de tre rummen fanns en fragmentariskt bevarad spisel bestående av två 0,8 m i diameter stora stenar. Från husgrunden föreligger ett omfattande fyndmaterial, daterbart till senmedeltid – 1700-tal.

A82

Grop och stenkrets

KOT 319, FS/OH. 2011-02-18

Grop, ca 0,4 m stor i diameter och rundad omgiven av en 1,0 x 0,5 m stor stenkrets av ställda stenar, varav två fortfarande uppresta och resten fallna. Stenarna var omkring 0,4 m i diameter stora och platta. Jorden i själva gropen var delvis kolfärgad och utblandad med knytnävsstor sten. Intill gropen och inom stenkretsen fanns också en ca 0,35 m stor plan sten, vars läge påminde om en golvsten. Anläggningen bedömdes i fält som sentida och undersöktes aldrig i annat än plan.

Bilaga 4. Fyndlista

ÖLMC4552:	Anl	Koord	Beteckning	Sakord	Material	
1	A4			Animalieben	Ben, obränt	
2	A5			Ben	Ben, brända	
3	A5			Animalieben	Ben, obränt	
4	A9			Nål	Järn	
5	A9			Kärl	BII:4	
6	A9			Kärl	BII:4	
7	A9			Kärl	BII:4	
8	A9			Kärl	BII:4	
9	A9			Kärl	BII:3	
10	A9			Kärl	Fajans	
11	A9			Fönsterglas	Glas	
12	A9			Buteljglas	Glas	
13	A9			Animalieben	Ben, obränt	
14	A21			Animalieben	Ben, obränt	
15	A37			Ben	Ben, bränt	
16	A37			Animalieben	Ben, obränt	
17	A42			Kniv	Järn	
18	A43			Animalieben	Ben, obränt	
19	A59			Animalieben	Ben, obränt	
20	A67			Animalieben	Ben, obränt	
21	A67			Slagg	Slagg	
22	A80	Stenläggning och brunn		Fingerring	Brons	
23	Hus 5/A81		FYD 432	Kula	Brons	
24	Hus 5		FYD 421	Beslag	Brons	
25	Hus 5/ A81	V delen S muren		Fingerborg	Brons	
26	Hus 5	V delen S muren		Kniv	Järn	
27	Hus 5	V delen S muren		Föremål	Brons	
28	Hus 1		FYD 416	Kniv	Järn	
29	A80	Stenpackning SÖ		Dörrhake	Järn	
30	Hus 5		FYD 417	Föremål	Järn	
31	Hus 5	V delen S muren		Föremål	Järn	
32	Hus 5		FYD 413	Föremål	Järn	
33	Hus 4/A265	S om stenpackn		Spets	Järn	
34	Hus 4/A265	S om stenpackn		Betseldel	Järn	
35	Hus 4/A265	Stenpackn Syd		Dörrbeslag	Järn	
36	Hus 5	V delen V muren		Bleck	Järn	
37	Hus 5	Västra delen	FYD 413	Beslag	Järn	
38	Hus 5	V delen N muren		Hästkosöm	Järn	
39	Hus 5	V delen N muren		Spik	Järn	
40	Hus 5	V delen S muren		Hästkosöm	Järn	
41	Hus 5	V delen S muren		Spik	Järn	
42	Hus 1	V delen V muren		Beslag	Järn	
43	A80	Stenpackn SÖ		Hästkosöm	Järn	
44	A80	Stenpackn SÖ		Spik	Järn	
45	Hus 4/A265	S om stenpackn		Hästkosöm	Järn	
46	Hus 4/A265	S om stenpackn		Spik	Järn	

	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
	-	F	369		
	-	F	8,9		
	3	F	69,6		
	1	I	3,7	5,8	Välbevarad
	1	F	15,8	4	Vitlersdekor, fat
	1	F	23,5	6	Vitlersdekor, fat
	1	F	6,1	5	Vitlersdekor, fat
	1	F	3,5	6	Vitlersdekor, fat
	5	F	15,3		Skiktat gods
	1	F	5,9	4	Vitt gods
	-	F	183		Något pestangripet, inga blyspröjskanter
	3	F	12,9	4	
	11	F	79,3		
	5	F	11,3		
	1	F	1,6		
	2	F	1,5		
	1	I	21,5	18,1x1,6	Slidkniv med tånge
	1	F	2,7		
	1	F	38,2		
	1	F	2,5		
	1	I	31,6		
	1	1	1,8	2 cm diam	Fingerring av vigselringstyp
	1	I	5,6	1,9 cm i diam	Spelkula?
	1	I	1,2	2,9x1,7	Omvikt bronsten
	1	D	3,3		
	1	I	21,6	13,5x 1,1	Platt tånge, spetsen avbruten, svårt rostskadad
	1	?	5,1		Del av föremål eller smälta
	1	I	17,7	12,5x1,8	Slidkniv med tånge, rostskadad
	1	I	238		Hake för stängning av ladudörr
	1	D	26,7		Del av hästsko??
	1	D	19,1		Del av större föremål
	1	D	4,8		Del av större föremål
	1	D	24,5	7,0x2,1	Spets till lie, svärd el dylikt avbruten
	1	I	33,9	8,9x2,0	Sidstycke till hästbetsel
	2	D	42,7		Två delar till dörrbeslag
	1	F	9,7		
	1	I	20,0		Del av verktyg eller beslag
	4	I	23,1		Rostiga
	11	I	67		Div kvaliteter rostiga
	1	I	10,0		Rostig
	18	I	87,1		Div kvaliteter rostiga
	1	F	4,6		Rostskadat
	5	I	23,7		Rostiga
	4	I	26,9		Div rostiga
	3	I	15,8		Rostiga
	3	I	13,4		Div rostiga

ÖLMC4552:	Anl	Koord	Beteckning	Sakord	Material	
47	Hus 5		FYD 423	Hästskosöm	Järn	
48	Hus 5		FYD 413	Hästskosöm	Järn	
49	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
50	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
51	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
52	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
53	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
54	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
55	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:4	
56	Hus 5	V delen V muren		Kärl	BII:3	
57	Hus 5	V delen V muren		Kärl	Fajans	
58	Hus 5	V delen V muren	FYD 414	Kritpipa	Piplera	
59	Hus 5	V delen V muren		Fönsterglas	Glas	
60	Hus 5	V delen V muren		Fönsterglas	Glas	
61	Hus 5	V delen V muren		Kärl	Glas	
62	Hus 5	V delen V muren		Buteljglas	Glas	
63	Hus 5	V delen V muren		Animalieben	Ben, obränt	
64	Hus 5	V delen S muren		Kärl	BII:4	
65	Hus 5	V delen S muren		Kärl	BII:4	
66	Hus 5	V delen S muren		Kärl	Fajans	
67	Hus 5	V delen S muren		Kärl	Glas	
68	Hus 5	V delen S muren		Kärl	Glas	
69	Hus 5	V delen S muren		Fönsterglas	Glas	
70	Hus 5	V delen S muren		Fönsterglas	Glas	
71	Hus 5	V delen S muren		Buteljglas	Glas	
72	Hus 5	V delen S muren		Avslag	Kvarts	
73	Hus 5	V delen S muren		Animalieben	Ben, obränt	
74	Hus 5	V delen Ö muren		Kärl	A-gods	
75	Hus 5	V delen Ö muren		Kärl	BII:4	
76	Hus 5	V delen Ö muren		Kärl	BII:4	
77	Hus 5	V delen Ö muren		Animalieben	Ben, obränt	
78	Hus 6	A79		Hasp	Järn	
79	Hus 6	A79		Kärl	BII:4	
80	Hus 6	A79		Kärl	BII:4	
81	Hus 6	A79		Kärl	BII:4	
82	Hus 6	A79		Kärl	BII:4	
83	Hus 6	A79		Kritpipa	Piplera	
84	Hus 6	A79		Fönsterglas	Glas	
85	Hus 6	A79		Slagg	Slagg	
86	Hus 6	A79		Animalieben	Ben, obränt	
87	A80	Stenpackn/brunn		Kärl	BII:4	
88	A80	Stenpackn/brunn		Kärl	BII:4	
89	A80	Stenpackn/brunn		Kärl	BII:4	
90	A80	Stenpackn/brunn		Kärl	BII:3	
91	A80	Stenpackn/brunn		Kärl	BII:3	
92	A80	Stenpackn/brunn		Kärl	BII:3?	
93	A80	Stenpackn/brunn		Fönsterglas	Glas	

	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
	1	I	5,8		
	1	I	6,5		
	3	F	9,8	4	Klarglasyr 2 olika kärl
	2	F	12,5	6	Svart klarglasyr
	11	F	88,3	8	Fat grågrön glasyr
	1	F	11,4	6	Silkärl klarglasyr
	1	F	1,9	3	Grönglasyr
	3	F	21,0	8	Fat, vitlersdekor
	1	F	1,6	3	Vitlersdekor
	8	F	53,5	Div	Div olika kärl
	16	F	22,6	2	Vit kaffekopp/fat
	1	F	3,4		Skaft
	7	F	3,9		Äldre pestangripen. Ett fragment m avtryck av blyspröjs
	3	F	1,6		Modernt
	1	F	0,6		Fragm av dryckesglas
	3	F	3,2		Tre olika flaskor
	10	F	38,7		En ledända av ungdjur
	2	F	47,1	8	Fat, klarglasyr
	2	F	24,0	6	Fat, grågrön glasyr
	2	F	8,2	2	Vitt gods
	5	F	8,4		Fot mm till dryckesglas
	1	F	0,3		Fragm av grönt dryckesglas
	2	F	1,3		Äldre till blyspröjs
	8	F	3,3		Modernt
	5	F	8,1		Tre olika buteljer
	1	I	1,0		Ritat
	6	F	155		
	1	F	2,4		Hänkel? streckdekor
	1	F	3,2	6	Grönglasyr, botten fat
	1	F	4,9	6	Vitlersdekor, gul
	-	F	154		
	1	I	17,2		Dörrhasp avbruten
	2	F	6,9	9	Klarglasyr
	1	F	1,0	3	Klarglasyr
	3	F	21,6	7	Fat, vitlersdekor
	1	F	6,1	8	Fat, vitlersdekor
	1	F	2,5		Skaft
	2	F	4,5		Äldre pestangripen glas märken efter blyspröjs
	1	I	1,1		
	31	F	214		Slaktavfall
	1	F	20,9	6	Mynning, gryta klarglasyr
	8	F	24,8	7	Klarglasyr
	4	F	20,1	14	Fat, vitlersdekor div olika
	5	F	99,0		Fot till gryta passning mellan samtliga bitar
	2	F	21,5	5	Gryta bukbitar
	3	F	21,6		BII:3 eller tegel
	3	F	4,2		Äldre pestangripen

ÖLMC4552:	Anl	Koord	Beteckning	Sakord	Material	
94	A80	Stenpackn/brunn		Buteljglas	Glas	
95	A80	Stenpackn/brunn		Animalieben	Ben, obränt	
96	Hus 4	A78		Kärl	BII:4	
97	Hus 4	A78		Kärl	BII:4	
98	Hus 4	A78		Kärl	BII:4	
99	Hus 4	A78		Kärl	BII:4	
100	Hus 4	A78		Kärl	BII:4	
101	Hus 4	A78		Kärl	BII:3	
102	Hus 4	A78		Kärl	BII:3	
103	Hus 4	A78		Kärl	CII	
104	Hus 4	A78		Glaserat tegel	Tegel	
105	Hus 4	A78		Bränd lera	Lera	
106	Hus 4	A78		Fönsterglas	Glas	
107	Hus 4	A78		Buteljglas	Glas	
108	Hus 4	A78		Avslag	Flinta	
109	Hus 4	A78		Animalieben	Ben, obränt	
110	Hus 1	Lösfynd	FYD 424	Kärl	BII:4	
111	Hus 1	Lösfynd	FYD 413	Kärl	BII:4	
112	Hus 1	Lösfynd	FYD 420	Bränd lera	Bränd lera	
113	Hus 1	Lösfynd	FYD 413	Fönsterglas	Glas	
114	Hus 1	Lösfynd	FYD 422	Fönsterglas	Glas	
115	Hus 1	Lösfynd	FYD 410	Kärl	Fajans	
116	Hus 1	Lösfynd	FYD 422	Dubbelkam	Ben/brons	
117	Hus 1	Lösfynd	FYD 412	Animalieben	Ben, obränt	
118	Hus 1	Lösfynd	FYD 418	Bryne	Sten	
119	Hus 2	I profilen		Kärl	A-gods	
120		Inmätt lösfynd	FYD 480	Skära	Järn	
121		Inmätt lösfynd	KOT 1112	Slidkniv	Järn	
122		Inmätt lösfynd	KOT 325	Gångjärn	Järn	
123		Inmätt lösfynd	KOT 325	Beslag	Järn	
124		Inmätt lösfynd	KOT 325	Spik	Järn	
125		Inmätt lösfynd	FYD 413	Spik och hästkosöm	Järn	
126		Inmätt lösfynd	FYD 1053	Kärl	A-gods	
127		Inmätt lösfynd	KOT 296	Kärl	BII:4	
128		Inmätt lösfynd	FYD 1100	Kärl	BII:4	
129		Inmätt lösfynd	KOT 325	Kärl	BII:4	
130		Inmätt lösfynd	KOT 308	Kärl	BII:4	
131		Inmätt lösfynd	FYD 413	Kärl	Fajans	
132		Inmätt lösfynd	KOT 265	Kärl	Fajans	
133		Inmätt lösfynd	FYD 419	Fönsterglas	Glas	
134		Inmätt lösfynd	FYD 1099	Svinbete	Obränt ben	
135		V muren hus 5		Kalkbruksprov	Kalkbruk	
136		Hus 2/A8		Kalkbruksprov	Kalkbruk	

	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
	1	F	2,7		Mörkgrön
	57	F	352		Slaktavfall
	1	F	7,9	6	Grönglasyr gryta uttag för öra
	2	F	12,7	8	Grönglasyr
	1	F	6,9	8	Klarglasyr, mynning gryta
	1	F	13,2		Vitlersdekor, öra till krus
	1	F	4,5	5	Vitlersdekor, fat
	1	F	19,0		Fot till gryta
	1	F	1,8		Spjälkat gods
	2	F	80,3	6	Nattkärl, sentida
	1	F	13,7		Tegel med spår av vit glasyr
	1	F	3,2		Degel? Gjutform?
	5	F	5,3		Äldre pestangripet
	1	F	1,1		Grön butelj
	1	F	1,2		Inga tydliga egggar, Teckning
	8	F	25,7		Stor andel ungdjur
	1	F	0,6	4	Grönglasyr
	1	F	2,3	6	Vitlersdekor
	1	F	1,2		
	1	F	1,1		Äldre pestangripet
	1	F	2,7		Modernt
	2	F	1,6		Svartvitt modernt
	1	F	1,2		Litet fragment daterbart till medeltid, typ ej bestämbar
	8	F	78,1		
	1	F	2,1		
	2	F	22,3		Rabbigt bronsålderskärl
	1	I	182	28,4x2,8	Skära för spannmålsskörd
	1	I	11,5	12,5x0,9	Slidkniv med tånge
	1	I	135		
	1	I	17,9		Långsmalt vinkelbeslag
	1	I	10,5		
	2	I	10,3		
	1	F	5,7	7	Reducerat gods m oxiderad kärna Vikingatid?
	2	F	54,7	4	Klarglasyr buk och rörskaft Form D ca 1600-1650 enl Elfwendahl 1999
	1	F	1,2	3	Klarglasyr
	1	F	19,2	5	Fat, vitlersdekor
	1	F	51,6		Fot, klarglaserad gryta
	1	F	1,7	2	Vitt gods
	1	F	3,8	2	Blåvitt gods
	1	F	1,5		Ej angripet, modernt glas
	1	I	4,0		Liten svinbete
					Analys se Feldt i bilaga 2
					Analys se Feldt i bilaga 2

Östergötlands länsmuseum utförde år 2006 en arkeologisk undersökning av RAÄ 325 i Linköping S:t Lars socken. Fornlämningen utgörs dels av en förhistorisk boplats och dels av platsen för det medeltida Lilla Ullevi. Undersökningen tillkom akut, då byggarbeten med gällande bygglov redan pågick.

I juli 2006 informerade länsstyrelsen Östergötlands länsmuseum om att en pågående schaktning i kvarteret Glasdörren 6 berörde fast forn lämning i form av husgrunder och förhistoriska boplatslämningar. Vid en besiktning av det pågående arbetet visade det sig att det på platsen fanns lämningar efter ett boplatsområde, RAÄ 325 och Lilla Ullevi bytomt. Vid besiktningen avbröts allt schaktningsarbete på den del av fastigheten som inte redan var nerschaktad och övertäckt. En arkeologisk undersökning kom därefter till stånd av den kvarvarande ytan.

Boplatslämningarna hörande till RAÄ 325 kunde indelas i tre faser. Fas 1 var daterbar till sen medeltid – 1700-tal och bestod av tre välbevarade husgrunder och en brunn. Fas 2 var äldre och delvis förstörd av Fas 1, men kunde inte dateras närmare med fynd. De konstruktioner som påträffades i form av spisar var dock daterbara till medeltid. Bland huslämningarna påträffades enstaka skärvor keramik samt brända och obrända ben. Till den äldsta fasen, Fas 3, räknades 48 stolp- och kapphål, 10 härdar och härdgropar, 3 kokgropar samt 10 gropar och nedgrävningar av olika slag. Tre ¹⁴C-prover visade att denna fas kunde dateras till vikingatid.

Vid undersökningen togs samtliga lämningar bort från den tillgängliga ytan. Det är dock mycket troligt att stora delar av boplatsen samt även lämningar från Lilla Ullevi medeltida bytomt finns kvar på de vid undersökningstillfället redan nerschaktade och övertäckta ytorna som omgav undersökningsområdet.